

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN
VAN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES
DU

16-05-2000

16-05-2000

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +
het nummer en het volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA : Handelingen (Integraal Verslag)
BV : Beknopt Verslag
PLEN : Plenumvergadering
COM : Commissievergadering

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e
législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
HA : Annales (Compte Rendu Intégral)
CRA : Compte Rendu Analytique
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission

Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Inhoud

Dinsdag 16 mei 2000

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN - COM 200

Samengevoegde mondelinge vragen van de heer Hubert Brouns en mevrouw Alexandra Colen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de volledige terugbetaling van abortus" (nrs. 1670 en 1756)

sprekers : **Hubert Brouns, Alexandra Colen, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van de heer Charles Michel aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het gewaarborgd minimuminkomen" (nr. 1708)

sprekers : **Charles Michel, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van mevrouw Greta D'Hondt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de voorstellen tot een arbeidsduurvermindering" (nr. 1746)

sprekers : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "gratis gezondheidszorg voor iedereen" (nr. 1774)

sprekers : **Luc Goutry, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van de heer Yvan Mayeur aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de kosten van de behandeling van kinderoncologie en de tegemoetkoming hierin door de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging" (nr. 1786)

sprekers : **Yvan Mayeur, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de door het Fonds voor collectieve uitrustingen en diensten uitgeoefende bevoegdheden inzake gemeenschapsaangelegenheden" (nr. 1794)

sprekers : **Yolande Avontroodt, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van de heer Yvan Mayeur aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de tegemoetkoming door de ziekenfondsen ten gunste van kinderen van gescheiden ouders" (nr. 1807)

sprekers : **Yvan Mayeur, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van de heer Filip Anthuenis aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de dreigende ontsparing van de uitgaven in de verzekering voor geneeskundige verzorging" (nr. 1808)

sprekers : **Filip Anthuenis, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Sommaire

Mardi 16 mai 2000

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES - COM 200

Questions orales jointes de M. Hubert Brouns et Mme Alexandra Colen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement total de l'avortement" (nos 1670 et 1756)

orateurs : **Hubert Brouns, Alexandra Colen, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de M. Charles Michel au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le revenu minimum garanti" (n° 1708)

orateurs : **Charles Michel, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les propositions en matière de réduction du temps de travail" (n° 1746)

orateurs : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les soins de santé gratuits pour tous" (n° 1774)

orateurs : **Luc Goutry, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de M. Yvan Mayeur au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les coûts des traitements en oncologie pédiatrique et leur prise en charge par l'assurance obligatoire soins de santé" (n° 1786)

orateurs : **Yvan Mayeur, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les compétences exercées par le Fonds des services et équipements collectifs dans les matières ressortissant aux Communautés" (n° 1794)

orateurs : **Yolande Avontroodt, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de M. Yvan Mayeur au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la prise en charge par les mutualités des enfants de parents divorcés" (n° 1807)

orateurs : **Yvan Mayeur, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de M. Filip Anthuenis au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la menace de dérapage des dépenses en assurance soins de santé" (n° 1808)

orateurs : **Filip Anthuenis, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Mondelinge vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de pensioenrechten voor mandaten in het onderwijs" (nr. 1795)

21

sprekers : **Servais Verherstraeten, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van mevrouw Greta D'Hondt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het Zilverfonds" (nr. 1824)

22

sprekers : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van de heer Jan Peeters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de werking van het bijzonder solidariteitsfonds" (nr. 1828)

23

sprekers : **Jan Peeters, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van mevrouw Greta D'Hondt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de vermindering van de werknemersbijdrage van sociale zekerheid voor de lage lonen" (nr. 1837)

24

sprekers : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van mevrouw Greta D'Hondt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de afspraken gemaakt op de "Top van Lissabon" inzake "sociaal Europa"" (nr. 1839)

25

sprekers : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van mevrouw Greta D'Hondt aan de minister van Justitie en aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de aanpassing van het bedrag van het loon dat niet vatbaar is voor overdracht of beslag" (nr. 1840)

(Het antwoord werd verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)

27

sprekers : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question orale de M. Servais Verherstraeten au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les droits à la pension découlant de mandats exercés dans l'enseignement" (n° 1795)

21

orateurs : **Servais Verherstraeten, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le fonds de vieillissement" (n° 1824)

22

orateurs : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de M. Jan Peeters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le fonctionnement du Fonds spécial de solidarité" (n° 1828)

23

orateurs : **Jan Peeters, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la diminution des cotisations personnelles de sécurité sociale, afférentes aux bas salaires" (n° 1837)

24

orateurs : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les accords conclus au "Sommet de Lisbonne" en matière "d'Europe sociale"" (n° 1839)

25

orateurs : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de Mme Greta D'Hondt au ministre de la Justice et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'adaptation du montant de la rémunération non cessible ou non saisissable" (n° 1840)

(La réponse a été donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)

27

orateurs : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

RÉUNION PUBLIQUE DU

MARDI 16 MAI 2000

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

OPENBARE VERGADERING VAN

DINSDAG 16 MEI 2000

De vergadering wordt geopend om 10.15 uur door de heer **Joos Wauters**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 10.15 heures par M. **Joos Wauters**, président.

Samengevoegde mondelinge vragen van de heer Hubert Brouns en mevrouw Alexandra Colen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de volledige terugbetaling van abortus" (nrs. 1670 en 1756)

Questions orales jointes de M. Hubert Brouns et Mme Alexandra Colen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement total de l'avortement" (nos 1670 et 1756)

De heer **Hubert Brouns** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik dank u omdat u vorige week bereid was mijn vraag uit te stellen. Ik dank ook mevrouw Colen omdat zij bereid was haar vraag te koppelen aan de mijne.

Mijnheer de minister, naar aanleiding van het tienjarig bestaan van de wet op de zwangerschapsafbreking kondigde mevrouw Aelvoet aan dat zij samen met u een koninklijk besluit uitwerkt. Dit koninklijk besluit heeft tot doel de volledige terugbetaling van een abortusingreep te realiseren.

Wat betekent dit concreet. Als wij de kostprijs van een abortusingreep bekijken, dan stellen wij vast dat patiënten in een abortuscentrum een gemiddelde persoonlijke tussenkomst van 4 000 BEF tot 5 000 BEF dienen te betalen. In een ziekenhuis ligt dat persoonlijk aandeel iets lager, namelijk 3 000 BEF. Een dagopname in een ziekenhuis kost de patiënt zelf nog altijd 1 200 BEF. Ik wil er u ook aan herinneren dat de totale kostprijs van een abortusingreep meer dan tweemaal hoger ligt in een dagziekenhuis dan in een abortuscentrum. In een ziekenhuis ligt de kostprijs zelfs driemaal hoger dan in een abortuscentrum.

Ik geef u enkele cijfers als voorbeeld : in zijn totaliteit kost de ingreep 26 400 BEF in een ziekenhuis en 8 350 BEF in een centrum. Het gemiddelde persoonlijk aandeel van

de patiënte ligt dus het hoogst in een abortuscentrum, namelijk gemiddeld 4 016 BEF. Ik stel mij hierbij een eerste algemene vraag. Is het een prioriteit om de volledige tussenkomst te realiseren via het RIZIV ? Het gaat eigenlijk over het deel dat het abortuscentrum, het ziekenhuis, de gezondheidsinstellingen moeten voorzien in het kader van de mentale begeleiding van de patiënten. De opvang, begeleiding, informatie en voorlichting die door de centra moeten gegeven worden is immers gemeenschapsmaterie.

Ik heb dan ook een dubbele vraag. Ten eerste, vormt de realisatie van deze betaling nu echt een prioriteit ? Ten tweede, zullen we niet met een belangenconflict worden geconfronteerd indien we dat echt wensen ? Immers, zorgen voor de opvang, de begeleiding, de informatie en de voorlichting, is een opdracht van de gemeenschappen. Ook preventiebeleid is de bevoegdheid van de gemeenschappen. Ik meen dan ook dat, als wij dat deel van de kosten willen terugbetaald zien, de gemeenschappen in deze kosten dienen tussen te komen. Aangaande de centra vragen wij ons ook af waar de normen blijven opdat wij de zes Vlaamse abortuscentra kunnen erkennen ?

Ik heb nog een tweede bedenking bij de mogelijke uitvoering van dit koninklijk besluit. Enerzijds stel ik vast dat wij een beperkt budget hebben om de ziekteverzekering rond te krijgen. Anderzijds moeten wij ons de vraag stellen of het vanuit gezondheid-economisch standpunt wel verstandig is abortus volledig terug te betalen ?

Ik kom tot mijn derde bedenking. Vreest u niet dat u, in uw betrachting de zogenaamde financiële discriminatie tussen ziekenhuizen en abortuscentra weg te werken, de financiële discriminatie tussen personen met een ongewenste zwangerschap en personen die zonder medische begeleiding niet zwanger kunnen geraken, nog maar eens verscherpt ?

Dat zijn de drie bedenkingen die ik heb bij het uitvaardigen van dit koninklijk besluit.

Mevrouw **Alexandra Colen** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik stel deze vraag naar aanleiding van hetzelfde bericht. Dit bericht is mij trouwens door de minister van Volksgezondheid bevestigd tijdens het beantwoorden van mijn mondelinge vraag in de plenaire vergadering. De regering werkt blijkbaar een koninklijk besluit uit om te voorzien in de volledige terugbetaling van abortus provocatus uitgevoerd in een abortuscentrum. Op dit moment wordt de eigenlijke abortusingreep zelf door deze centra reeds terugbetaald.

In de pers zijn de cijfers verschenen maar die van mijn collega zijn nog preciezer. Er zou een bedrag van 5 000 BEF extra moeten worden betaald voor bijkomende kosten, voornamelijk voor de psychosociale opvang.

Ik heb de volgende vragen. Hoe groot raamt u de jaarlijkse meerkosten van deze geplande terugbetaling door de ziekteverzekering ? Tijdens de vorige legislatuur is de idee ook geopperd geweest om de terugbetaling op deze wijze uit te breiden. Men sprak toen van 60 tot 70 miljoen Belgische frank. Ik weet niet of dat ook uw raming is. Is dit een realistisch cijfer ?

Wat is vandaag het bedrag op jaarbasis dat de ziekteverzekering bijlegt in de bijkomende kosten van een abortusingreep die al terugbetaald worden, niet in de abortuscentra maar in de ziekenhuizen of de daghospitelen ? De bijkomende kosten komen bij de uitgevoerde zwangerschapsafbrekingen.

De psychosociale opvang is de voornaamste post in het voorstel tot uitgebreide terugbetaling. Welke andere kosten vallen er nog onder de kosten die u wil terugbetalen ? Wie verleent deze prestaties ? Wat wordt precies verstaan onder psychosociale opvang en wie verleent dat ? Dat zijn mijn concrete vragen.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik kan bevestigen dat wij aan een regeling werken met als doelstelling de ongelijkheid inzake de financiering van abortushulpverlening weg te werken. Er is geen regeling bij koninklijk besluit, dat is een hardnekkig misverstand. Er is over gesproken geweest, maar het is niet de bedoeling om bij koninklijk besluit te werken. De techniek is niet van die aard dat we hierover een koninklijk besluit moeten uitvaardigen.

We denken inderdaad dat er een probleem is. Iedereen heeft in het laatste verslag van de Nationale Commissie voor de Evaluatie van de wet van 4 april 1990 betreffende zwangerschapsafbreking kunnen lezen, dat er in ons land zowel in ziekenhuizen als in abortuscentra dergelijke ingrepen gebeuren. In ziekenhuizen hebt u dan het verschil tussen opname en daghospitalisatie. De heer Brouns heeft de cijfers al gegeven. Naargelang de plaats waar de ingreep gebeurt, zijn er belangrijke kostprijs-

verschillen voor de betrokkenen. Het bedrag dat de vrouw zelf moet betalen, is gesitueerd in de orde van grootte van 4 000 tot 5 000 BEF voor een centrum, 3 000 BEF voor een ingreep onder volledige narcose in een ziekenhuis en in daghospitalisatie kost de ingreep slechts 1 000 BEF.

Als men de kosten bekijkt die de ziekteverzekering, dus de gemeenschap, draagt voor de terugbetaling van prestaties zoals zuigcurettage, consultatie, RX en lab, dan is de situatie net omgekeerd. De ingreep is voor de gemeenschap het goedkoopst in een dagcentrum en het duurst voor gehospitaliseerde patiënten.

Dat is eigenlijk een veel voorkomend verschijnsel in de ziekteverzekering. Er is inderdaad een prioriteit in mijn beleid die ik heb uiteengezet toen ik de beleidsnota in de Kamer presenteerde. Het gaat erom dat men de zorg op de juiste plaats moet hebben. Het heeft iets te maken met kwaliteit, maar ook met kosten voor de gemeenschap. Het is zeker verkeerd dat de keuze voor de plaats van de behandeling bepaald wordt door een financiële overweging vanwege de patiënt, terwijl de financiële overweging vanwege de gemeenschap net andersom zou moeten zijn.

Dat geldt wat mij betreft voor eender welk soort hulpverlening en a priori als het gaat om een persoon die zich in een noodsituatie bevindt. Als u mij vraagt of dit een prioriteit is, kan ik u bevestigen dat het in het algemeen een prioriteit voor mij is om dit soort situaties recht te trekken. De regeling waaraan we willen werken heeft de bedoeling deze ongelijkheid te verhelpen. Dat komt tegemoet aan wat de evaluatiecommissie in haar conclusies heeft gezegd. Ik citeer : "De commissie, getroffen door de beperktheid in personeel en middelen waarmee de verschillende diensten die zich inzetten voor de opvang van vrouwen in een noodsituatie verkeren, herhaalt dat het voor deze diensten uiterst moeilijk moet zijn om die vrouwen op een doeltreffende manier op te vangen en hen de nodige opvang en hulp te geven voor het oplossen van de psychologische en maatschappelijke problemen welke door hun toestand zijn ontstaan. Ook hiervoor oordeelt de commissie dat belangrijke bijkomende inspanningen van overheidswege noodzakelijk zullen zijn". Dat is het onderliggende argument.

Wat het exacte jaarlijkse bedrag ten laste van de ziekteverzekering betreft, is het momenteel onmogelijk om precieze uitspraken te doen. Men kan nu immers geen onderscheid maken tussen de diverse indicaties voor baarmoedercurettages. Ik kan u dus alleen de totale kosten voor de in ziekenhuizen uitgevoerde curettages geven. Gebaseerd op de beschikbare gegevens voor de eerste negen maanden van 1999 bedroegen deze kosten respectievelijk 64 miljoen frank voor 34 535 ambulante uitgevoerde ingrepen en naar beneden afgerond 26 miljoen frank voor 13 192 ingrepen uitgevoerd met

Frank Vandenbroucke

hospitalisatie. Als men de kosten voor bijkomende prestaties zoals klinische biologie, anesthesie en dergelijke ook in rekening brengt, komt hier voor curettages uitgevoerd in daghospitalisatie en in klassieke hospitalisatie respectievelijk 452 miljoen en 170 miljoen frank bij. Dat is het beeld dat we hebben. Zoals gezegd kunnen wij dat echter niet opsplitsen.

Het is momenteel ook onmogelijk om een uitspraak te doen over de budgettaire weerslag van een veranderde financiële regeling. Ten eerste, is er nog geen definitief bedrag bepaald voor de veranderde terugbetaling en ten tweede, zijn bij een betere regeling voor de centra verschuivingen van de plaats waar de zwangerschapsafbreking plaatsvindt waarschijnlijk. Dat zou net goed zijn ook. Een dergelijke verschuiving kan zelfs een daling van de uitgaven met zich brengen. We weten dat nu eigenlijk nog niet en ik kan u bij deze stand van onze werkzaamheden hierop dus geen antwoord geven.

Wat de psychosociale opvang en de counseling betreft, wil ik er vooreerst duidelijk op wijzen dat dit expliciet wordt vermeld in de wet van 3 april 1990. Het past helemaal binnen de visie van de wetgever dat de psychosociale opvang integraal deel uitmaakt van de abortushulpverlening die niet tot een louter technische actie mag worden herleid. Bij de bespreking van de psychosociale opvang en de counseling mag men zich dus niet beperken tot het aspect meerkosten; men moet ook aandacht hebben voor de meerwaarde van deze omkadering. Inhoudelijk hebben we het dan over het voorstellen en bespreken van alternatieven voor zwangerschapsafbreking, bespreking van anticonceptie om recidive te voorkomen, het peilen naar de sociale en financiële situatie van de vrouw en waar nodig het aanbieden van concrete hulp.

Momenteel bestaan er geen wettelijke normen voor abortuscentra en wordt het invullen van het personeelskader aan de centra overgelaten. Ik kan wel zeggen dat de centra zelf aan een kwaliteitscharter werken.

De gemeenschappen dragen uiteraard de verantwoordelijkheid inzake preventie en voorlichting. Ik verwijs naar de cijfers uit het verslag om duidelijk te maken dat er op dit vlak nog veel moet gebeuren. Zwangerschapsafbrekingen bij vrouwen jonger dan twintig jaar vertegenwoordigen bijna 15% van het totaal. Ik citeer de evaluatiecommissie: "De commissie oordeelt dan ook dat het absoluut noodzakelijk is de inspanningen die geleverd worden tot een betere vorming en voorlichting van adolescenten zowel in als buiten de scholen voort te zetten en te verbeteren".

Het is evident dat de psycho-sociale omkadering elementen van preventie, opvang en informatie omvat. Men zou kunnen zeggen dat dit een zaak voor de gemeenschappen is. Dat kan het onderwerp van een bredere discussie

worden, maar die is nu niet aan de orde. Als men deze redenering uitbreidt, geldt ze immers ook voor andere vormen van multidisciplinaire hulp- of zorgverlening. Dat is niet meer evident. Een dergelijke opdeling van de financiering van de organisatie en de uitvoering van multidisciplinaire zorg, kan de uitbouw van die zorg zeer sterk belemmeren. Daarom mag men niet over een nacht ijs gaan, tenzij men twijfelt aan de waarde van multidisciplinariteit.

Ten slotte wil ik nog kort ingaan op de problematiek van de financiële toegankelijkheid voor onvruchtbare koppels die tot IVF willen overgaan. De eigen tussenkomst bij IVF is groot. Ook hier is er sprake van financiële ongelijkheid, maar men mag die twee problemen niet met elkaar in verband brengen louter omwille van het feit dat het gaat over problemen binnen de sfeer van de reproductieve gezondheid. IVF roept inderdaad een sociale vraag op. Ik ben mij daar bewust van. Ik denk er ook over na. Ik zeg dat niet als boutade. We moeten ons inderdaad afvragen hoe we dit probleem kunnen aanpakken. Het is een ingewikkeld probleem. Hoeveel keer kan men een dergelijke ingreep goedkoper maken? Moet men geen erkenning en programmering doorvoeren van centra, zodat men proliferatie kan vermijden? Dat is een breed probleem, maar wel belangrijk. Ik ben er erg gevoelig voor. Het is wel verkeerd om dit met abortus in verband te brengen; het is een compleet andere problematiek.

De heer **Hubert Brouns** (CVP) : Mijnheer de minister, ik ga volledig akkoord als u het principe vooropstelt dat we de zorg op de juiste plaats moeten geven. Ik wil wel deze bemerking maken. U koppelt dit aan één van de besluiten van de evaluatiecommissie op de abortuswet. In die commissie heeft men vastgesteld dat de centra over te weinig middelen en personeel beschikken om voorlichtings- en begeleidingstaken goed te verrichten. Nu gaat men het deel dat de patiënt zelf betaalt ook door het RIZIV laten terugbetalen. Dit zal het probleem binnen de centra niet oplossen. Voor de centra komt er geen surplus. Zij krijgen die middelen nu ook, zij het via een ander kanaal. Het probleem voor de centra blijft bestaan. De voorlichtings- en begeleidingstaak, waartoe de wet hen verplicht, vergt gespecialiseerd personeel. De evaluatiecommissie concludeerde dat ze voor die taak te weinig mensen in dienst kunnen nemen, omdat ze daarvoor de werkmiddelen niet hebben. Men kan dus niet beweren dat dit probleem via de nieuwe regeling wordt opgelost. Dat is niet correct.

Mevrouw **Alexandra Colen** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, u hebt op geen enkele vraag van mij geantwoord, zelfs niet op de vraag over de meerkosten. Daar kon enkele jaren geleden nochtans wel een cijfer worden

Alexandra Colen

opgeplakt. Moet ik constateren dat u - binnen het kader van onze ziekteverzekering, met zijn budgettaire problemen - terugbetalingen toezegt voor alles en nog wat, zonder enig zicht op de kostprijs te hebben ? Of is er iets anders aan de hand ?

U wilt geen exacte uitspraken doen. U verwijst naar cijfers van curettage. U weet ook dat de nomenclatuur voor curettage abortussen omvat, maar niets met psycho-sociale opvang heeft te maken.

Andere zaken zoals anesthesie staan eveneens apart genoteerd. Als dat niet het geval zou zijn, is dat een overtreding van de regels op de nomenclatuur.

Mijnheer de minister, u hebt gesproken over verschuivingen van plaats met betrekking tot de abortuscentra. Wat bedoelt u daarmee ? U zegt dat de centra geen wettelijke regeling hebben. Dat is correct en algemeen geweten. U vertrouwt volledig op de centra om kwaliteit te leveren. Alhoewel u niet weet wie ze zijn, wie ze in dienst hebben en welke prestaties ze precies leveren, spreekt u toch over terugbetaling. Mijnheer de minister, uw antwoord aan een parlementslid dat heel concrete vragen stelt waarop u met exacte cijfers kunt antwoorden, is bijzonder grof. Wat bedoelt u precies met de verschuiving van plaats ?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Een parlementslid doet er, mijns inziens, beter aan eerst de verslagen te lezen in plaats mij te overstelpen met schriftelijke en mondelinge vragen waarop ik voortdurend hetzelfde antwoord moet herhalen.

Mevrouw **Alexandra Colen** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, ik heb u 4 vragen gesteld.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mevrouw Colen, u bent tegen deze wetgeving. Dat is uw goed recht.

Mevrouw **Alexandra Colen** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, ik ben ook voorstander van een doorzichtige wetgeving.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mevrouw Colen, u bent tegen de abortuswetgeving. U amuseert zich met voortdurend vragen te stellen waarop ik zou kunnen antwoorden dat u de verslagen bestemd voor de parlementsliden moet lezen. Het enige wat ik kan doen is de cijfers uit de verslagen citeren. U blijft uw vragen herhalen en ik zal ze blijven beantwoorden. Het zou echter bijzonder nuttig zijn de stukken voor de parlementsliden te lezen. Deze bevatten al de informatie.

Mevrouw Colen, u ondervraagt me over een beleidsintentie. Ik kan op dit ogenblik niet antwoorden op de vraag hoeveel budgettaire middelen ik hiervoor zal vrijmaken. De discussie terzake loopt nog. Naar aanleiding van een interview met mevrouw Aelvoet, dat heel veel

persaandacht heeft gekregen, is een intentie uitgelekt. Het voorstel is echter nog niet concreet uitgewerkt. Als het voorstel, dat een van de prioriteiten is die past in de algemene prioriteit van de zorg op de juiste plaats, volledig is uitgewerkt, zal het prijskaartje gekend zijn. Op dat ogenblik zullen we moeten onderzoeken of we daarvoor de nodige budgettaire ruimte hebben. Dit punt zal wellicht niet dit jaar in de begroting worden opgenomen. Zo werkt dat. Als u me volgende week opnieuw over deze problematiek ondervraagt, zult u hetzelfde antwoord krijgen tot op het ogenblik dat ik een beslissing heb genomen. Dit is de handelwijze die ik voor elke parlementair toepas. Als een lid mij ondervraagt over een genomen beslissing, licht ik ze toe. Ik heb in deze commissie reeds een aantal punten toegelicht die nog niet gekend waren. Er zijn altijd wel snelle parlementsliden die op het juiste moment, als ik de beslissing heb genomen, een vraag stellen. Parlementsliden die mij ondervragen over mijn intenties, krijgen een vaag antwoord.

Wat de verschuiving betreft, vind ik het pervers dat mensen worden aangezet om zorgverlening te krijgen op een plaats die voor hen het goedkoopst is maar voor de gemeenschap het duurst. Dit is eveneens het geval bij stervensbegeleiding. We werken aan deze problematiek. We hopen dat de thuiszorg inzake stervensbegeleiding zal toenemen. Als men de financiële situatie verandert, is het logisch dat de daghospitalisatie zal stijgen en er meer ingrepen worden uitgevoerd in de centra dan in de hospitalen.

Mevrouw **Alexandra Colen** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, de minister beschuldigt me ervan de verslagen voor de parlementsliden niet te lezen. Ik lees de verslagen wel, mijnheer de minister. U leest echter de vraag niet. Ik heb niet gevraagd dat u uw antwoord zou herhalen inzake het aantal curettages. Mijn vraag heeft betrekking op de bijkomende kosten die in de ziekenhuizen worden gemaakt. Het is de eerste keer dat ik deze vraag stel. Ik stel deze vraag omdat u van plan bent deze bijkomende kosten in een abortuscentrum terug te betalen. Ik wens dat dit genoteerd wordt. Ik weet wat ik vraag. U weet het ook, maar wenst geen exact antwoord te geven.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de M. Charles Michel au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le revenu minimum garanti" (n° 1708)

Mondelinge vraag van de heer Charles Michel aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het gewaarborgd minimuminkomen" (nr. 1708)

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, ma question sera nettement moins polémique que la précédente.

Monsieur le ministre, la loi du 26 juin 1992 que vous connaissez mieux que moi garantit aux personnes pensionnées pour cause d'incapacité physique ou pour raison d'âge ou d'ancienneté un montant de pension de retraite minimum. Ce montant est accordé par le biais d'un supplément au montant de la pension. Or les dispositions relatives à cette loi réduisent ce supplément dans certaines circonstances, notamment lorsque le conjoint se trouve lui aussi mis à la retraite. On se trouve donc dans une situation où la législation induit que les bénéficiaires des pensions les plus modestes peuvent se voir encore désavantager à l'occasion de la mise à la pension de leur conjoint. C'est une situation qui met en difficulté un certain nombre de ménages, je pense qu'il s'agit, non de 130 000 comme je l'ai mentionné dans ma question, mais plutôt de 13 000 ménages qui seraient visés par cette disposition. Je voudrais donc en premier lieu savoir si vous pouvez confirmer ce chiffre. Deuxièmement, est-il envisageable de calculer l'impact budgétaire de la suppression de cette mesure ? Et troisièmement enfin, envisagez-vous à terme de revoir ces dispositions afin de supprimer cette pénalisation des ménages les plus modestes ?

M. Frank Vandenbroucke, ministre : Monsieur le président, en réponse à sa question, j'ai l'honneur de faire savoir à l'honorable membre que le minimum plancher garanti auquel il est fait allusion est accordé à des personnes qui ont une très courte carrière dans le secteur public et dont le conjoint bénéficie d'une pension ou d'un revenu professionnel non négligeable. A cet égard, il convient aussi de rappeler qu'avant la loi du 27 juin 1992 portant des dispositions sociales et diverses, cet avantage n'était pas assuré à de tels pensionnés. Le minimum de base constitue en ce sens une certaine individualisation du droit au minimum garanti. Le nombre des personnes concernées est largement inférieur aux 130 000 personnes, comme vous l'avez dit vous-même. Selon mes collaborateurs, le nombre ne dépasse pas 3 000 pensionnés. Peut-être avez-vous encore d'autres chiffres.

Je rappelle que le minimum de base qui est prévu à l'article 127 de la loi du 27 juin 1992 précitée correspond à 40% de la rétribution garantie dans le secteur public, celle-ci s'élevant actuellement à 489 139 francs par an à l'indice pivot 138,01. Le minimum de base est à l'indice actuel de 19 875 francs bruts par mois. Pour apprécier à sa juste valeur l'avantage en question, il faut savoir que si l'un des deux conjoints est bénéficiaire de ce minimum de base, l'autre conjoint doit nécessairement avoir des revenus de niveau tel qu'ils font perdre le bénéfice du minimum prévu pour une personne mariée qui est de

45 438 francs bruts par mois à l'indice actuel. Donc, les revenus de l'autre conjoint s'élèvent au moins à 45 438 moins 19 875 c'est-à-dire à 25 563 francs, augmentés le cas échéant de l'exonération prévue pour ces revenus, qui est de 50% avec un maximum de 9 995 francs. Donc, le revenu du ménage atteint toujours un montant nettement plus élevé que le minimum de pension accordé dans le secteur privé auquel vous faites référence. Pour rappel, le montant minimum garanti au taux ménage dans le secteur des travailleurs salariés s'élève actuellement à 36 110 francs ou 37 360 francs à partir du 1er juillet de cette année.

La différence entre les deux régimes ne doit pas être accentuée. En conséquence, la mesure proposée ne présente pas, à mes yeux, un caractère prioritaire.

En bref, on a amélioré la situation en 1992.

Quand on considère les cas auxquels le minimum plancher s'applique, on peut dire que la situation n'est en tout cas pas défavorable par rapport au secteur privé.

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, je remercie le ministre pour sa réponse.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van mevrouw Greta D'Hondt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de voorstellen tot een arbeidsduurvermindering" (nr. 1746)

Question orale de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les propositions en matière de réduction du temps de travail" (n° 1746)

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vooraleer te komen tot mijn vraag verzoek ik de minister namens de CVP-fractie een van de parastatale instellingen waarvoor hij bevoegd is, de RKW, te feliciteren met het feit dat ze als model gold tijdens de eerste Europese conferentie over de kwaliteit van de openbare diensten. Het doet deugd na alle kritiek op onze openbare diensten te vernemen - daarvoor was geen referendum of bevraging nodig - dat onze sociale parastatale instellingen goed werken. Als ik daartoe de gelegenheid heb, zal ik dit morgen herhalen voor minister Onkelinx die bevoegd is voor de RVA, de andere instelling die in de bloemetjes werd gezet.

Maar laat ik komen tot mijn vraag. Mijnheer de minister, ik besef dat u slechts zijdelings betrokken bent bij de problematiek van de arbeidsduurvermindering. Vandaar dat ik deze vraag ook aan minister Onkelinx zal stellen,

Greta D'Hondt

die volledig bevoegd is. Misschien zult u opwerpen dat het nog maar om een beleidsintentie gaat. Welnu, ik meen dat de regering beter wacht met aankondigingen terzake in de pers uit te smeren, tot ze het helemaal eens is over de te volgen beleidslijnen. Dan zouden de parlementsleden, die daarover op het terrein worden aangesproken, nu nog geen vragen daaromtrent hoeven te stellen.

Minister Onkelinx wenst als minister van Werkgelegenheid vóór het einde van het jaar een kaderwet in te dienen, die voorziet in de mogelijkheid voor bedrijven de 35-urige werkweek in te voeren. Uit de teksten die ik dienaangaande kon raadplegen, zou het eventueel gaan om de invoering van een vierdaagse werkweek waarbij voor de vijfde werkdag loopbaankrediet wordt verleend. Over deze voorstellen zal, aldus de minister, overleg worden gepleegd in de regering en met de sociale partners.

Graag vernam ik van u wat uw standpunt is als minister van Sociale Zaken over deze problematiek, die ik hiermee meteen onder de aandacht heb gebracht. Vormen van arbeidsduurvermindering zijn immers geen neutrale zaak voor de financiering van de sociale zekerheid, niet op korte en evenmin - dat wordt vaak over het hoofd gezien - op langere termijn. Indien men kiest voor het systeem van de vierdaagse werkweek waarbij voor de vijfde dag een loopbaankrediet wordt toegekend, waardoor kan worden vermeden dat de rechtstreekse loonkosten voor de onderneming verhogen - ik hoop daarover morgen een bevestiging van de minister van Werkgelegenheid te horen -, dan wordt er een loopbaanonderbrekingsvergoeding voor de vijfde dag uitbetaald. Dat heeft heel wat gelijkgestelde dagen op een hele loopbaan tot gevolg, die bij de berekening van het pensioen moeten worden gehonoreerd. Met andere woorden, op korte termijn betekent dergelijke regeling dat er geen socialezekerheidsbijdragen worden betaald; op lange termijn zal dergelijk stelsel heel wat bijkomende uitgaven genereren in de pensioenen, tenzij men de regeling wijzigt, waarbij voor de berekening van het pensioen loopbaanonderbreking of verloven om gerechtvaardigde redenen met arbeidsdagen worden gelijkgesteld. Een 35-urige werkweek verspreid over vier dagen met een dag loopbaanonderbreking geeft al vlug 48 gelijkgestelde dagen per jaar extra.

Mijnheer de minister, hoe zal de regering voorzien in de financiering van dergelijke vormen van arbeidsduurvermindering?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, de voorstellen voor een arbeidsduurvermindering van de minister van Werkgelegenheid zijn nog niet aan de regering voorgelegd. Zolang de regering zich over deze voorstellen niet heeft uitgesproken, is het ook voor mij niet mogelijk mij uit te spreken over de gevolgen van deze voorstellen voor de sociale zekerheid.

Naast het overleg binnen de regering over deze voorstellen, wenst de minister van Werkgelegenheid er een ruim overleg over te organiseren met de sociale partners, wat mij ook logisch lijkt. Ik kan u vandaag geen concrete standpunten van de regering geven over hoe de regering financieel zal tussenbeide komen in een arbeidsduurvermindering. De impact op de sociale zekerheid van dergelijke voorstellen kan ik nu niet berekenen. Het is natuurlijk evident dat de financiering van de sociale zekerheid niet in gevaar mag komen.

Ik ben het met u eens dat hier een belangrijke link is met de evolutie van de sociale zekerheid, die inderdaad moet worden onderzocht. Ik kan u nu evenwel geen antwoord geven zolang ik niet in kennis ben van de precieze voorstellen in de regering en vooraleer daarover in de regering werd gedelibereerd.

Het is mijn persoonlijke mening dat het om die reden belangrijk is dat een grondig sociaal overleg plaatsvindt.

Mevrouw **Greta D'Hondt (CVP)** : Mijnheer de minister, ik heb reeds aangegeven dat ik dat deel van uw antwoord verwacht en begrijp. Het is interessant te vernemen dat u op deze vragen geen antwoord zult geven omdat u, behalve wat erover in de media is verschenen, momenteel over geen informatie beschikt omdat minister Onkelinx haar ideeën nog niet voorgelegd heeft aan de ministerraad. Dit voorstel, vooraleer er de bevolking mee te confronteren, moet eerst in de Ministerraad worden overlegd. Met de sociale partners moet eerst worden afgetast of dit voorstel een kans maakt vooraleer er de bevolking van dit land mee op te zadelen.

Mijnheer de minister, ik ben blij dat u positief ingaat op het tweede gedeelte van mijn vraag. Ik waarschuw ervoor om op het ogenblik dat deze materie op de Ministerraad en met de sociale partners wordt besproken, zich niet te beperken tot de financiële effecten op korte termijn, voor de sociale zekerheid. Men moet ook de moed hebben - wij hebben hierover gediscussieerd in het kader van de demografische reserves - op langere termijn vooruit te kijken, want binnen 15 tot 20 jaar betalen wij de prijs van een misschien zeer genereuze, maar vrij dure aangelegenheid als al die mensen hun pensioenrechten zullen opvorderen. Als wij blijven geloven in de eerste pijler, dan zullen wij er ook rekening mee moeten houden dat die eerste pijler, met al zijn gelijkgestelde periodes, ook nog een voldoende redelijk wettelijk pensioen moet kunnen blijven opleveren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "gratis gezondheidszorg voor iedereen" (nr. 1774)

Question orale de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les soins de santé gratuits pour tous" (n° 1774)

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb vorige week al aangekondigd dat wij de werkzaamheden in de commissie moeten aangrijpen om de nieuwsberichten uit te zuiveren en bij te sturen. Naar aanleiding van de 1 mei-toespraak die u hebt gehouden, lezen we in de pers dat u de gezondheidszorg in de toekomst gratis wil verstrekken zodra er een akkoord bereikt is. U hebt daar ook aankondigingen gedaan naar aanleiding van de dag van de mucoviscidose. Wij willen hierover een aantal vragen aan u stellen.

Mijnheer de minister, op de dag van de mucoviscidose hebt u gezegd dat er uiterlijk tegen 1 januari 2001 gratis gezondheidszorg zou worden gegarandeerd voor iedere Belg zodra een bepaald uitgavenplafond is bereikt. Het RIZIV zou hierover op dit ogenblik simulaties maken naar aanleiding van de budgettaire gevolgen van een dergelijke aankondiging.

Mijnheer de minister, net zoals collega D'Hondt daarnet zei, zijn dergelijke berichten niet zonder gevaar. Ze kunnen namelijk enige verwarring scheppen. De krant De Morgen heeft hierover een grondige verslaggeving gedaan. De titel boven het artikel luidde : "Gezondheidszorg gratis zodra het plafond bereikt is". Dit wekt bij veel mensen de idee dat de gezondheidszorg gratis zal zijn zodra een plafond bereikt is. Het zou niet alleen gaan om chronisch zieken zoals wij aanvankelijk dachten, met name de fameuze bijsturing van de sociale franchise.

In het artikel lees ik ook dat er een plafond zal komen en zodra dat voor iedereen bereikt is, zal de teller automatisch afslaan. Er staat niet bij of dit na een of twee jaar is. Het huidige systeem werkt zo dat men twee opeenvolgende keren het bedrag moet hebben overschreden. In het artikel staat dat het volstaat zodra het bedrag overschreden is.

U zou een deel van het budget van chronisch zieken gebruiken. Het is goed dat u daarvoor in een budget voorziet, maar dit schept bij mij weer verwarring. U kunt het budget voor de chronisch zieken toch niet voor iedereen gebruiken. U zou het veeleer selectief kunnen gebruiken voor chronisch zieken. Zo kunt u ervoor zorgen dat zij daar substantieel meer aan hebben.

U zegt ook dat er in de toekomst medicijnen zullen inzitten. In het artikel staat - en ik neem aan dat dit naar aanleiding is van uw mededeling - dat het gaat om medicijnen van de categorie B die in de sociale franchise zullen worden opgenomen. U zegt dat u nog enige tijd nodig hebt om dit systeem op punt te zetten.

Ik heb de volgende vragen. Mijnheer de minister, zou het niet mogelijk zijn om voor deze commissie duidelijk te stellen wat u nu eigenlijk bedoelt met het gezondheidsplafond ? Waarover gaat het precies en hoe zal dit werken ?

U vermeldt dat daar ook de geneesmiddelen categorie B zal inzitten. Maakt dit een verschil uit of gaat het gewoon om de sociale franchise zoals die is aangekondigd ? In de vorige legislatuur is ook al gezegd dat men dit naar de geneesmiddelen kan uitbreiden vanaf het ogenblik dat de instrumenten zoals onder meer Farmanet daarvoor ter beschikking zijn. Is het dat of is het meer ?

Slaat het feit dat het voor iedereen zou gelden op het fiscale aspect ? De fiscale franchise is namelijk voor iedereen, maar in een gradueel systeem en met een uitstel van twee jaar. Als het anders is, hoe zal dat dan worden verzoend met het bestaande systeem van de fiscale en sociale franchise ?

Wat is de omvang van het budget ? U hebt al een tipje van de sluier opgelicht door te zeggen dat u een deel van het budget van de chronisch zieken zou gebruiken. Wat zou uiteindelijk de omvang zijn van het budget dat u daarvoor nodig hebt ?

Mijnheer de minister, dit zijn misschien op het eerste gezicht verwarrende vragen, maar dit kan bijna niet anders als wij de berichtgeving hierover volgen. Wij vragen ons af waarmee men bezig is. Zijn deze zaken al aangekondigd of zijn dit nieuwe zaken ? Is dit een uitbreiding van iets dat al is aangekondigd, enzovoort. Net zoals mevrouw D'Hondt zegt, is het vervelend dat wij het korte tijdsbestek van de commissies moeten gebruiken om hierover duidelijkheid te hebben. Het zou beter zijn dat we deze zaken hier kunnen bespreken. Dit sluit trouwens aan op het debat van deze namiddag. We kunnen dit niet blijven uit elkaar halen, want dan zitten we in een moeilijke situatie.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega Goutry, ik vind uw vragen helemaal niet verward of verwarrend. Een element wil ik echter vooraf even preciseren. U vraagt of we hier nu al dan niet over chronisch zieken spreken. Er bestaat een specifieke definitie van chronisch zieken waarbij deze mensen een vergoeding krijgen, een zorgforfait. Zij moeten dan gedurende twee jaar meer uitgeven dan een bepaald bedrag. Bovendien zijn er nog een aantal andere vrij ingewikkelde criteria waaraan zij moeten voldoen vooraleer zij dit statuut en bijgevolg de tegemoetkoming krijgen. Het gaat hierbij overigens om een vrij beperkte groep mensen. Ik ga ervan uit dat bepaalde maatregelen die we in het verleden hebben genomen zoals de franchise de facto eigenlijk ook een doelgroep hebben die men grosso modo kan omschrijven als mensen die langdurig ziek geweest zijn of het nog zijn, namelijk mensen die erg veel

uitgaven hebben. We kunnen hier dus enigszins met woorden spelen, maar als u mij vraagt of de franchise een beleidsinstrument is dat gericht is op een doelgroep van chronisch zieken, dan zou ik grosso modo ja antwoorden. Voor alle duidelijkheid, het is op dat laatste beleidsinstrument dat ik verder wil bouwen. Er zou enige onduidelijkheid in onze discussie kunnen ontstaan als we dit niet goed uit elkaar houden. We moeten beide zaken echter ook met elkaar in verband brengen. Er is een zeer specifieke definitie van chronisch zieken. Dat bekijkt men over een periode van twee jaar en het gaat om een beperkte groep mensen. Daarnaast zijn er instrumenten zoals de franchise die in de praktijk eigenlijk mensen beschermen die veel kosten hebben en die dus vermoedelijk ernstig of langdurig ziek geweest zijn of dat nog steeds zijn. Ik heb het nu over dat laatste instrumentarium.

Ik ben ervan overtuigd dat we moeten streven naar een systeem waarbij de persoonlijke bijdrage voor de prestaties van de verplichte ziekteverzekering, geneesmiddelen en materiaalsupplementen, nooit uitstijgen boven een aanvaardbare uitgavendrempel als de uitgaven op jaarbasis en overeenkomstig het jaarlijkse inkomen worden bekeken. Dat is natuurlijk iets anders dan gratis gezondheidszorg voor iedereen. U hebt het echter zo niet bekeken en dit werd ook in het artikel in "De Morgen" bijzonder duidelijk onderstreept.

U zult merken dat ik een stapsgewijze omschakeling beoog van een selectieve bescherming van sociale categorieën, bijvoorbeeld weduwen, invaliden, gepensioneerden en wezen, naar inkomenscategorieën. Hierbij krijgen de inkomenscategorieën een bescherming overeenkomstig hun inkomen maar ook in verhouding tot wat ze eigenlijk aan accumulatie van uitgaven hebben. Dat is tot nog toe als zodanig niet als risico georganiseerd en erkend in onze ziekteverzekering. Wat ik voorstel is dus qua filosofie redelijk fundamenteel. Met de huidige benadering worden sommige lage inkomenscategorieën uitgesloten van beschermende maatregelen. Op die manier wordt ook een inactiviteitsval bestendigd. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan personen die partiel tewerkgesteld zijn. Bovendien is de focus van het huidige beschermingssysteem misschien niet goed omdat het een focus is die beschermt per prestatie maar die geen of te weinig oog heeft voor de accumulatie van persoonlijk remgeld, zeker wanneer het geneesmiddelen betreft. Ik wil wel beklemtonen dat het niet mijn bedoeling is om de sociale bescherming die de voorkeurregeling of de sociale franchise biedt te verzwakken. De voorkeurregeling corrigeert zeer snel en er zijn nog andere voordelen aan verbonden. Ik wens dit niet overboord te gooien. Op het moment dat een bescherming door een inkomensgebonden en snel werkend franchisesysteem sociaal even effectief is als de sociale franchise die we nu hebben, wordt de sociale franchise wel overbodig. Zo-

lang dat niet het geval is, blijft de sociale franchise uiteraard overeind. Ik heb vroeger al aangekondigd dat de persoonlijke bijdragen voor de noodzakelijke geneesmiddelen moeten worden opgenomen in zowel de sociale als de fiscale franchise. Het idee van de maximumfactuur houdt inderdaad in dat naast de opname van deze geneesmiddelen ook andere gezondheidskosten zoals de kamersupplementen bij hospitalisatie en materiaalsupplementen worden opgenomen.

Essentieel daarbij is dat de correctie via het franchise-systeem snel verloopt, zeker voor de laagste inkomensgroepen. Terwijl de sociale franchise vrij snel corrigeert, is dat niet het geval voor de fiscale franchise. Dat kan tot gevolg hebben dat lage inkomensgroepen wegens een trage correctie noodzakelijke medische consumptie uitstellen. Het idee van een maximumfactuur afhankelijk van het inkomen is in feite een uitbreiding van het franchisesysteem en is dus ook compatibel met de huidige systemen. Het is dus ook niet strijdig met de reeds genomen toegankelijkheidsmaatregelen. Een van de belangrijkste maatregelen betrof de verbetering van de verzekerbaarheid, de uitbreiding van de voorkeurregeling en de uitbreiding van de groepen die in aanmerking komen voor de sociale franchise. Ik wens aan deze sociale correcties geen afbreuk te doen.

Om mij een idee te vormen van het benodigde budget heb ik aan het RIZIV de opdracht gegeven een aantal simulaties uit te werken. Ik heb vier vragen gesteld. Ten eerste, vraag ik om te onderzoeken hoe de fiscale franchise kan worden versneld, zeker voor de lagere inkomenscategorieën. Ten tweede, moet worden onderzocht hoe de persoonlijke bijdrage voor geneesmiddelen in het systeem van de franchise kan worden geïncorporeerd. Die maatregel moet reeds in 2001 van kracht kunnen worden. Ten derde, vraag ik een simulatie van het opnemen van het persoonlijk aandeel in de verpleegdagprijs, dat momenteel wordt beschouwd als hotelkosten vanaf de eerste dag in de fiscale franchise, vanaf de 91ste dag in de algemene ziekenhuizen en vanaf de 366ste dag in de psychiatrische ziekenhuizen in de sociale franchise. Ten vierde, vraag ik aan het RIZIV om de supplementen voor allerlei materiaal in kaart te brengen. In een latere fase kan worden overwogen om ook deze kosten in het systeem van de maximumfactuur te brengen.

Ik begrijp dat het geen eenvoudige oefening is. Het RIZIV heeft dus enkele maanden nodig om ze uit te werken. De financiële weerslag moet daarenboven in een meerjarenperspectief worden berekend. Ook moet rekening worden gehouden met de eventuele overgangskosten, zoals bij het versnellen van het systeem van de fiscale franchise. Bij dit alles moet trouwens de administratieve en technische haalbaarheid worden bekeken. Gezien het feit dat het vooral chronisch zieken zijn die met hoge

kosten worden geconfronteerd en het feit dat deze groep daarenboven meestal een ernstig inkomensverlies lijdt, is het perfect te verdedigen - en het was ook altijd mijn bedoeling - dat een belangrijk deel van de beloofde extra 4 miljard frank voor chronisch zieken wordt besteed aan de verbetering van het franchisesysteem en dus aan de maximumfactuur. Afhankelijk van de simulaties zal een beter beeld worden verkregen van het kostenplaatje van de oefening. Om budgettaire redenen zal wellicht moeten worden geopteerd voor een gefaseerde aanpak. In een eerste fase zullen de kosten voor geneesmiddelen worden geïncorporeerd in het franchisesysteem. Ik wil mij nog niet vastpinnen op een precies bedrag omdat ik de resultaten van de budgettaire simulaties nog niet heb. Ik hoop erover te beschikken in september of oktober.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Mijnheer de minister, deze aangelegenheid heeft verregaande gevolgen. Wij zullen de implementatie van een dergelijk systeem uiteraard steunen. Als iets wordt gedaan om mensen te helpen die worden geconfronteerd met langdurige, zware kosten, kan dat enkel ieders goedkeuring wegdragen. We moeten echter de resultaten van de simulaties afwachten. Misschien zijn ze niet zoals verwacht, bijvoorbeeld wat de kostprijs betreft. Onze opvatting is altijd geweest dat wij ervoor moeten zorgen dat de solidariteit in de sociale zekerheid niet wordt tenietgedaan omdat men te selectief te werk gaat. Wij hebben er altijd voor gepleit dat mensen naargelang hun draagkracht selectief kosten kunnen dragen of daarvan worden ontheven. De vraag is uiteraard hoever men daarin kan gaan. Te vaak zien wij dat de sociale zekerheid wordt gebruikt als een depannagemiddel, bijvoorbeeld in het geval van inactiviteit.

Dat is prachtig als er voldoende middelen beschikbaar zijn, maar het is ook mogelijk dat men daarvoor het geld van de collectiviteit moet aanspreken. Heel wat mensen moeten veel bijdragen, maar gebruiken nauwelijks iets uit het systeem. In die zin zal dit een oefening vergen. Ik wil hiermee geen enkele uitspraak doen, maar een grondig debat is zeker gewenst. Men mag niet stoemelings allerlei uitbreidingen doorvoeren en pas achteraf vaststellen hoever men is gegaan en hoeveel dat kost. Men moet de gevolgen vooraf op een rijtje zetten. Welke groepen beoogt men ermee ? Hoeveel zal het kosten ? Hoe zwaar zal de solidariteit wegen ?

Ten tweede, het is belangrijk dat we de mensen uit de geestelijke gezondheidszorg niet vergeten. Men maakt voortdurend een onderscheid met psychiatrische patiënten. Ik herinner me dat de heer Wauters daarover terecht bij herhaling is tussenbeide gekomen. Ook andere collega's hebben dat gedaan. Die groep - de chronische zieken avant la lettre - dreigen te worden uitgesloten, omdat de kosten daarvoor te groot zouden zijn. Elk selectief systeem heeft dus altijd zijn grenzen. Ik wil daarvoor absoluut de aandacht vragen. Ook in die sector

zitten immers veel mensen met zware financiële problemen. Vanuit de instellingen zegt men ons dat meer en meer mensen binnen de psychiatrie problemen hebben, ook met de verschuiving van de chronische zorg naar eigen betalingswijzen, enzovoort.

Het is een interessant debat. Mijnheer de minister, ik zou u willen vragen om ons in het parlement de kans te geven om over nieuwe simulaties en berichten met elkaar van gedachten te wisselen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de M. Yvan Mayeur au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les coûts des traitements en oncologie pédiatrique et leur prise en charge par l'assurance obligatoire soins de santé" (n° 1786)

Mondelinge vraag van de heer Yvan Mayeur aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de kosten van de behandeling van kinderoncologie en de tegemoetkoming hierin door de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging" (nr. 1786)

M. **Yvan Mayeur** (PS) : Monsieur le président, monsieur le ministre, le dimanche 21 mai prochain, les parents d'enfants malades du cancer iront une nouvelle fois dans la rue pour revendiquer une plus large intervention de l'assurance obligatoire soins de santé dans les coûts élevés des traitements et des soins de leurs enfants.

Des gestes positifs ont été accomplis sous la précédente législature et vous avez répondu à une question précédente à ce sujet en détaillant les médicaments qui étaient déjà remboursés, parmi lesquels le Zofran.

Néanmoins, la portion encore à charge des parents reste considérable. Et je sais bien, pour l'avoir expérimenté lorsque j'étais président de CPAS, qu'outre la maladie et ses conséquences, ces parents sont aussi confrontés à des problèmes d'ordre financier, ce qui ajoute évidemment à leur désarroi.

Pour illustrer mon propos et voir de quelle façon il serait possible de mieux intervenir, voici deux exemples de factures qui sont aujourd'hui adressées aux parents.

Le premier cas est celui d'un enfant qui a été hospitalisé du 23 août au 16 septembre. La part globale qui lui revient comme part patient est de 43 000 francs. Il s'agit en fait de 4 500 francs, représentant la quote-part personnelle par journée d'hospitalisation. Les médicaments sont facturés au forfait. Viennent s'ajouter à ce montant

Yvan Mayeur

plus de 33 800 francs pour des médicaments de la catégorie D, dont un médicament - le Foscavir - coûte à lui seul plus de 11 500 francs, et 2 700 francs d'honoraires de surveillance des médecins.

Un autre cas, celui d'un enfant hospitalisé du 16 septembre jusqu'au mois de mai. Je n'ai ici qu'une séquence de la facture couvrant les prestations de soins du 16 septembre au 31 octobre. Il y a pour plus de 10 000 francs de forfait de journée, 74 800 francs de médicaments de catégorie D et plus de 5 200 francs de petits actes.

L'on relève donc qu'il y a une série d'actes courants qui, pris isolément ne sont pas chers, mais qui, comme ils sont réguliers, forment une charge insupportable. Je pense à la kiné qui coûte 131 francs, mais qui est pratiquée chaque jour. Pour la transfusion, c'est 244 francs par jour. Au bout de six mois, cela représente évidemment des sommes considérables.

La question qui se pose n'est plus tant de savoir comment l'on intervient pour tel ou tel médicament, mais de savoir si l'on ne peut pas avoir une approche plus globale du traitement, des soins et du suivi des soins.

Il faut bien se rendre compte de ce que cela représente. De plus, cela touche des personnes qui ne sont pas couvertes. Ceux qui sont à charge d'un CPAS ne paient pas cela, c'est le CPAS qui paie. Ceux qui ont des moyens suffisants et ont pu souscrire des assurances privées sont en grande partie aidés par ces assurances. Au fond, les plus touchés, ce sont des salariés, des bas et moyens revenus, qui n'entrent pas dans les deux catégories que je viens de citer.

Il y a là une chose injuste sur le plan social.

Le gouvernement a fait de l'accès aux soins des malades chroniques une de ses priorités. On a dégagé un budget conséquent pour cela. Des moyens importants devraient déjà être consentis dès 2001.

Le cancer, chez l'enfant comme chez l'adulte, est une maladie chronique qui entre dans les critères définis.

Je sais que des études sont en cours. Mais ne pourrait-on pas déjà annoncer les tendances ? Ne pourrait-on pas d'ores et déjà déclarer que sur les 4 milliards qui sont prévus pour les maladies chroniques, 400 millions devraient pouvoir couvrir ce type de pathologie.

Ne peut-on, dès aujourd'hui, indiquer des marges de manoeuvre pour répondre à ces problèmes qui restent cruciaux tant pour ces enfants que pour leurs parents, dans le cadre de l'enveloppe "maladies chroniques" ?

M. Frank Vandenbroucke, ministre : Monsieur le président, je voudrais remercier M. Mayeur pour son intervention, car il s'agit d'une problématique tout à fait perti-

nente. Je note également le lien très clair entre l'intervention précédente de M. Goutry, qui pose le problème d'une façon plus générale, et les cas très concrets qui viennent d'être présentés.

Je ne m'appesantirai pas sur les mesures spécifiques déjà prises, car elles sont suffisamment connues. M. Mayeur en fait d'ailleurs mention. Ces mesures sont le remboursement de certains médicaments (Zofran, Qutrill et Novabam), un assouplissement du remboursement d'autres médicaments (Zantac, Tagamed) et un accès plus aisé au Fonds spécial de solidarité. A cet égard, une autre question sera d'ailleurs posée par M. Peeters.

Les mesures futures visant à une meilleure prise en charge par l'assurance maladie peuvent être divisées en deux groupes : celles qui visent toute personne présentant une maladie chronique quelconque ou toute personne qui doit supporter une charge très importante et celles qui ciblent spécifiquement les enfants cancéreux. Il est évident que ces derniers bénéficieront ainsi que leur famille du premier groupe de mesures.

La difficulté actuelle réside dans le fait que je ne peux prédire la partie de la mesure globale, et donc des ressources générales qui seront mobilisées, qui sera spécifiquement consacrée aux enfants cancéreux. Ce serait évidemment intéressant à savoir en termes de communication, mais c'est vraiment impossible et ce le sera peut-être tout autant lorsque je prendrai les mesures générales.

Je le répète, actuellement, une mesure d'un impact considérable est à l'étude. Le principe en est le suivant : un montant maximal de frais liés aux soins de santé sera défini. Une fois ce montant atteint, sur une base annuelle, l'assuré social se verra rembourser le montant de tous les tickets modérateurs. Il importe de souligner que le coût des médicaments entrera en ligne de compte pour ce plafond et que, dans une deuxième ou troisième phase, je voudrais faire accepter les autres coûts y afférents, à savoir ceux qui, vraisemblablement, sont partie des factures que vous avez mentionnées.

A l'heure actuelle, l'INAMI est chargé d'effectuer le travail nécessaire pour déterminer le montant de ce plafond et la modulation requise en fonction des revenus. Donc, même si elle n'est pas identifiée comme telle, une partie considérable du budget destiné aux malades chroniques servira à l'amélioration de la situation des enfants cancéreux.

Une autre mesure allant dans ce sens est la réforme du système d'allocations familiales majorées, déjà en cours actuellement. J'ai demandé à un groupe de fonctionnaires d'étudier une réforme fondamentale. Cette étude prendra du temps et je n'aurai certainement pas une vue globale de la réforme avant mi-2001. Cependant, étant donné qu'il s'agit de problèmes urgents, je me pose la

Frank Vandenbroucke

question de savoir si l'on ne peut prendre quelques mesures très ponctuelles, qui pourraient déjà alléger les procédures et les contrôles pour les enfants et leurs parents. Donc, il est probable qu'à terme, la mesure sera simplifiée, mais selon moi, il est également possible de prendre des mesures à court terme.

Pour l'heure, d'autres mesures sont à l'étude, notamment dans le cadre du futur programme d'oncologie pédiatrique. Une attention toute particulière sera accordée à l'élargissement des possibilités de dispenser des soins à domicile, car même si de plus en plus d'enfants guérissent, il reste, hélas, des familles qui doivent faire appel aux soins à domicile.

Sans vouloir limiter ces soins à l'aspect financier, il faut reconnaître que le forfait palliatif constitue déjà un soutien important dans ce domaine, mais ce n'est qu'un premier pas.

Je voudrais souligner que le régime préférentiel intervient dans le cas de ces enfants. En effet, les personnes à qui sont octroyées les allocations familiales majorées, comme c'est le cas pour les enfants cancéreux, peuvent bénéficier du régime préférentiel. Pour ce faire, il suffit que l'assuré social introduise sa demande accompagnée d'une simple déclaration sur l'honneur relative aux revenus annuels bruts imposables de son ménage, du document attestant de l'octroi des allocations familiales majorées et de la preuve, que chaque citoyen possède avec l'avertissement-extrait de rôle, que le revenu global imposable ne dépasse pas un certain montant.

Il existe également une possibilité que peu de gens connaissent - même dans mon cabinet, on l'ignorait, il faut donc le faire savoir aux personnes concernées ainsi qu'aux CPAS : c'est que l'enfant qui bénéficie d'une majoration des allocations familiales peut s'inscrire et être reconnu comme titulaire. Il doit alors évidemment payer sa cotisation, 540 francs par trimestre, mais ainsi, en tant que titulaire handicapé, il peut bénéficier du régime préférentiel. Dans ce cas, le revenu global du ménage n'intervient pas.

Il y a donc deux pistes : une piste où c'est la famille, les parents qui introduisent la demande du système préférentiel, avec une limite en termes de revenus imposables en-dessous de laquelle il faut se situer, et une autre piste où l'enfant lui-même devient titulaire et où le revenu global ne joue plus.

Je propose que les personnes intéressés s'adressent à leur mutuelle pour plus de détails.

Pour terminer, il y a lieu d'accorder une attention toute particulière aux possibilités de congé de soins dont peuvent bénéficier les personnes qui soignent un membre de leur famille gravement malade. Ce droit est reconnu à tous les Belges, mais ses modalités d'appli-

cation ne sont pas identiques partout. Par exemple, en région flamande, le montant alloué est de 20 000 francs par mois, tandis qu'à Bruxelles et en Wallonie, il n'est que de 15 000 francs par mois. Le système est donc actuellement plus avantageux pour les Flamands, mais rien n'empêche de l'améliorer au niveau fédéral. Je crois savoir que des initiatives politiques ont été prises, des propositions de loi déposées à la Chambre par certains membres. Par ailleurs, des ministres, comme Mme Onkelinx et moi-même, se sont exprimés en faveur d'un assouplissement et d'une amélioration de ce type de système.

Je vais donc essayer de communiquer tous ces éléments aux manifestants de dimanche. Evidemment, certaines choses sont encore à l'étude, mais je sais que ces parents vivent des situations extrêmement difficiles et même dramatiques. Il y a beaucoup d'impatience, que je dois gérer politiquement.

M. Yvan Mayeur (PS) : Monsieur le président, je remercie le ministre, qui complète au fond les réponses qu'il avait données aux questions précédentes. Effectivement, ce sujet revient régulièrement parce que l'impatience se signale auprès de tous les élus. Il est donc logique que l'on intervienne. Je suis impatient d'avoir les réponses. La prise en charge globale me paraît la voie la plus sage, plutôt que l'approche médicament par médicament. On constate en effet que cette dernière n'est pas suffisante et que cette pathologie requiert une intervention plus globale. J'espère que le ministre nous informera régulièrement de l'évolution de ces études et des décisions qui seront prises.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Regeling van de werkzaamheden**Ordre des travaux**

De mondelinge vragen nrs. 1789 en 1790 van de heer Daniel Bacquelaine worden naar een latere datum verschoven.

Mondelinge vraag van mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de door het Fonds voor collectieve uitrustingen en diensten uitgeoefende bevoegdheden inzake gemeenschapsaangelegenheden" (nr. 1794)

Question orale de Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les compétences exercées par le Fonds des services et équipements collectifs dans les matières ressortissant aux Communautés" (n° 1794)

Mevrouw **Yolande Avontroodt** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze vraag heeft te maken met het meest recente advies van de Raad van State inzake deze aangelegenheden. Dat betreft het wetsvoorstel van mevrouw D'Hondt, met name het stuk 409 002. Het is niet voor de eerste maal dat de Raad van State zich hierover uitspreekt en duidelijk stelt dat de financiering van uitrustingen en diensten moet worden opgevat als een subsidiëring of een financiële ondersteuning van collectieve voorzieningen aan instellingen en initiatieven als gezins- en bejaardenhulp of kinderopvang. Voorheen werd deze steun inderdaad gekwalificeerd als een voordeel in natura, gelijkgesteld met een gezinsuitkering en verstrekt aan het kinderbijslagrechtgebende werknemersgezin. De laatste uitspraak impliceert dat niet langer de federale overheid, maar wel de gemeenschappen bevoegd moeten worden geacht. Het zal u niet vreemd zijn dat terzake reeds een aantal initiatieven werd genomen, onder meer in het Vlaams Parlement. Daar werden al moties ingediend met betrekking tot een belangenconflict.

De activiteiten van het fonds hebben niet in de eerste plaats betrekking op het verlenen van individualiseerbare prestaties aan rechthebbenden, wat volgens de Raad van State kenmerkend is voor de sociale zekerheid. Daarom moet men aannemen dat de federale overheid zich hierin niet langer zou moeten mengen via de financieringsregeling van dit fonds, omdat de gemeenschappen terzake uiteindelijk duidelijk bevoegd zijn. Hieruit kan men onrechtstreeks maar wel duidelijk afleiden dat er tot nu toe geen initiatieven werden genomen om deze toestand te verhelpen. Wel is er het akkoord van 2 juli 1997. Enkele stappen werden daardoor gezet. Er werd in voorzien om de financiering van de zogenaamde traditionele opdrachten inzake kinderopvang en gezins- en bejaardenhulp vanaf 1 januari 1998 aan de gemeenschappen toe te vertrouwen. Daarenboven bepaalde dit akkoord dat de bij wet structureel vastgelegde 0,05% op objectiviteitsnormen tussen de gemeenschappen zou worden verdeeld en dat een permanente structuur zou worden opgericht waarin zowel de sociale partners als de bevoegde gemeenschapsministers vertegenwoordigd zouden zijn. Ik heb enkele concrete vragen.

Mijnheer de minister, hoe benadert u als bevoegd minister het advies van de Raad van State ?

Zou het niet wenselijk zijn om inzake gemeenschapsaangelegenheden de bedragen op grond van objectieve criteria rechtstreeks aan de gemeenschappen door te storten ?

Kan er in een federale staat verzoenbaarheid bestaan over financiële ondersteuning van gemeenschapsaangelegenheden die de goedkeuring moeten krijgen van centraal georganiseerde partners, terwijl de invloed van de gemeenschappen op het oordeel zo goed als onbestaande is ?

Wat zijn de huidige verdeelsleutels en hoe worden die concreet per gemeenschap ingevuld ?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, mevrouw Avontroodt, ik heb recent ook kennis genomen van het advies van de Raad van State van 2 maart 2000 over het wetsvoorstel van mevrouw D'Hondt en de heer Goutry tot aanvulling van de bij het koninklijk besluit van 19 december 1939 samen geordende wetten betreffende kinderbijslag voor loonarbeiders houdende een billijke verdeling van de middelen van het Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten tussen de gemeenschappen.

Gelet op de bewoordingen van dit advies van de Raad van State, heb ik aan mijn administratie de opdracht gegeven om de draagwijdte en de gevolgen daarvan te onderzoeken. Van zodra ik kennis heb genomen van het advies van mijn administratie en derhalve de nodige gevolgen kan inschatten, zal ik eerst overleg plegen met de sociale gesprekspartners en de gemeenschappen alvorens in dit dossier een standpunt ten gronde in te nemen.

Wat betreft uw vraag met betrekking tot de criteria die momenteel worden gehanteerd, kan ik u meedelen dat deze vervat zijn in het koninklijk besluit van 19 augustus 1997 en het bijzonder reglement van 2 september 1997. De criteria worden per gemeenschap op dezelfde wijze toegepast. De grondslag voor de betoelaging zijn de prestaties, de aanwezigheidsdagen die een promotor realiseert. Op basis van deze prestaties ontvangt hij een personeelssubsidie en een werkingskostensubsidie. De personeelssubsidies zijn voor de verschillende opvangactiviteiten gebaseerd op omkaderingsnormen inzake aantal personeelsleden, kwalificaties en barema's in functie van het gemiddeld aantal opgevangen rechtgevendende kinderen. Deze subsidies worden verminderd voor ontvangen ouderbijdragen en co-financieringen van derden.

Mevrouw **Yolande Avontroodt** (VLD) : Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister, maar eigenlijk zegt u dat er opdracht is gegeven aan uw administratie. Kan u geen antwoord geven op de vraag over de juiste verdeelsleutel die vandaag gehanteerd wordt ?

Minister **Frank Vandenbroucke** : U hebt dat toch niet gevraagd. Ik kan u de cijfers geven, maar ik kan ze niet uit het hoofd zeggen. U weet dat we het willen doen evolueren naar 50-50. We gaan in die richting, maar de cijfers van vandaag kan ik niet uit het hoofd zeggen. Ik had het niet in uw schriftelijke voorbereiding gezien.

Mevrouw **Yolande Avontroodt** (VLD) : Dat was inderdaad misschien minder duidelijk geformuleerd, maar ik bedoelde dat wel met de huidige criteria.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Uw vraag was dan wel niet duidelijk. Ik verontschuldig mij er voor dat ik het niet uit mijn hoofd weet, maar ik kan het u niet zeggen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de M. Yvan Mayeur au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la prise en charge par les mutualités des enfants de parents divorcés" (n° 1807)

Mondelinge vraag van de heer Yvan Mayeur aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de tegemoetkoming door de ziekenfondsen ten gunste van kinderen van gescheiden ouders" (nr. 1807)

M. Yvan Mayeur (PS) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, à l'occasion de la réforme importante introduite par la coparenté, a été autorisée la prise en charge par les deux parents responsables des enfants des différents coûts incombant aux parents.

La traduction concrète de ces mesures se fait progressivement. Le ministre des Finances vient de prendre une circulaire, indiquant que les parents divorcés ou séparés qui avaient charge d'enfant pouvaient se répartir l'avantage fiscal découlant de la déclaration d'enfant à charge.

Dans les matières sociales, la question se pose de la même façon. Ne devrait-on pas permettre aux couples séparés ou divorcés qui ont charge d'enfant et coparenté d'avoir tous les deux l'autorité sur l'enfant, y compris en matière de soins de santé. La couverture mutuelle, par exemple, serait alors garantie sur les deux carnets de mutuelle des parents et pas exclusivement sur l'un des deux.

Ce sont des réformes en petites touches. Le principe de la coparenté est approuvé, mais il s'agit de sa traduction concrète dans les actes quotidiens. Une réforme en ce sens est-elle envisageable en matière d'assurance-maladie ?

M. Frank Vandenbroucke, ministre : Monsieur le président, cher collègue, la réglementation relative à l'assurance obligatoire soins de santé/indemnités telle qu'elle est actuellement rédigée fixe les règles permettant de déterminer à charge de quel titulaire une personne peut être inscrite et lorsqu'il y a une pluralité de titulaires, à charge de qui semblable inscription est possible.

Il en est ainsi, notamment à l'égard d'un enfant qui pourrait tout aussi bien être inscrit à charge de l'un ou l'autre de ses parents, que ceux-ci soient divorcés ou non.

La première règle tient compte de l'intérêt de l'enfant. Ainsi, si un des parents est bénéficiaire du régime indépendant, ayant uniquement droit aux gros risques dans le cadre de l'assurance soins de santé obligatoire, alors que l'autre parent est titulaire dans le régime général, l'enfant sera inscrit à charge du parent qui appartient au régime le plus favorable, soit le titulaire salarié.

La seconde règle tient compte de la situation réelle de l'enfant, c'est-à-dire qu'il est inscrit à charge du parent qui en assure l'entretien lorsque les deux parents ne vivent pas ensemble sous le même toit et n'assument pas en commun l'entretien du même ménage.

Il existe de plus en plus de cas où une garde conjointe est accordée aux deux parents. Dans ce cas, si les deux parents relèvent du même régime, l'enfant est à charge du titulaire le plus âgé.

Il est, en effet, peu opportun qu'une personne soit inscrite à charge de plusieurs titulaires pour les raisons suivantes. Il n'est pas certain que cela soit toujours dans l'intérêt de la personne à charge, dans la mesure où les deux titulaires relèvent de deux régimes différents, ce que j'ai évoqué il y a un moment. La double affiliation admise dans un tel cas entraînerait des complications administratives - quel serait l'organisme compétent ? comment répartir les dépenses entre ces organismes ? - et rendrait le contrôle très difficile.

Il ne faut pas perdre de vue que, depuis le 1er janvier 2000, l'utilisation de la carte d'identité sociale est obligatoire dans certaines conditions et un engagement de paiement par les mutualités y est lié.

Dans un tel contexte et compte tenu du fait que la carte d'identité sociale remplira à terme d'autres fonctions dans d'autres secteurs, le législateur a estimé impossible que deux cartes soient émises pour un seul et même bénéficiaire. La délivrance d'un duplicata n'est pas davantage autorisée.

M. Yvan Mayeur (PS) : Monsieur le président, la réponse du ministre me déçoit. En effet, les tracasseries administratives sont une chose, la vie quotidienne des gens en est une autre.

Selon moi, il faut aller au bout de la logique. Si on est favorable à la coparenté, principe général admis par ce parlement, il faut évidemment donner aux deux parents les moyens d'assumer l'ensemble des charges qu'implique l'éducation d'un enfant, y compris les visites chez le médecin, la prestation des soins etc. Or, cela n'est pas toujours possible lorsque, comme vous le dites, la charge ne doit pas être répartie sur les deux. Dans ces conditions, un seul parent doit assumer les frais, ce qui est un peu décevant.

M. Frank Vandenbroucke, ministre : Monsieur Mayor, je ne vois pas quel pourrait être concrètement l'avantage d'avoir deux carte SIS pour un seul bénéficiaire. Cela nécessiterait d'ailleurs un contrôle extrêmement compliqué.

En outre, des règles existent. Il n'est donc pas opportun de prétendre que la situation actuelle peut entraîner des discussions pénibles entre les deux parents.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van de heer Filip Anthuenis aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de dreigende ontsporing van de uitgaven in de verzekering voor geneeskundige verzorging" (nr. 1808)

Question orale de M. Filip Anthuenis au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la menace de dérapage des dépenses en assurance soins de santé" (n° 1808)

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, in de plenaire vergadering van vorige donderdag heb ik zelf over deze problematiek een vraag gesteld aan minister Vandenbroucke. Hoe komt het dat in de commissie-vergadering vandaag eenzelfde vraag wordt gesteld ?

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Mevrouw Pieters, u hebt deze vraag inderdaad donderdag reeds gesteld. Ik had een gelijkaardige vraag ingediend, maar in de commissie en die vraag is aan de agenda van vandaag geplaatst. Ik ben misschien iets minder mediageil dan u.

Mijnheer de voorzitter, het is niet mijn bedoeling om de parlementaire procedure te rekken. De minister heeft tijdens de plenaire vergadering een antwoord op de vraag gegeven. Ik veronderstel dat indien ik mijn vraag nu stel, hij hetzelfde antwoord zal verstrekken als datgene dat hij heeft gegeven op de vraag van mevrouw Pieters.

Ik hecht eraan te onderstrepen dat de VLD-fractie ook bezorgd is om het budget van de ziekteverzekering. De RIZIV-uitgaven zijn in 1999 afgesloten met een tekort van 7,5 miljard. Nu blijkt dat die uitgaven de eerste drie maanden van 2000 al 7,5% hoger liggen dan vorig jaar het geval was. Eigenlijk mogen we wel even de alarmbel luiden.

Wij verheugen er ons over dat zowel de minister van Sociale Zaken als de minister van Begroting toezien op het budget. De minister van Begroting zal een Zilverfonds aanleggen. Wat vooruitziendheid betreft kan dat tellen. Hij haalde ook al herhaalde malen de media met de politiehervorming die het budget met een half miljard zou

overschrijden. In verband met de ziekteverzekering veronderstel ik dat de minister van Begroting eenzelfde bezorgdheid als in de andere dossiers aan de dag zal leggen. Wij beseffen dat het niet zo eenvoudig is. Ik verwijs naar het dossier van de prijsdalingen voor de grote geneesmiddelenverpakking dat al tot heel wat kosten heeft geleid.

De **voorzitter** : Mijnheer Anthuenis, u hebt natuurlijk het recht om uw mening uiteen te zetten. U kunt dat doen als u een vraag stelt aan de minister.

Wij hebben inderdaad ook opgemerkt dat er twee vragen waren en wij hebben dat onderzocht. Wij dachten dat uw vraag uitgebreider was en andere aspecten belichtte dan deze van mevrouw Pieters. Wanneer een vraag in de plenaire vergadering wordt ingediend en u hebt in de commissie al een vraag ingediend, hebt u als eerste het recht om in de plenaire vergadering het woord te vragen. Dat is de normale procedure.

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Ik kan toch niet weten dat mevrouw Pieters een vraag in de plenaire vergadering heeft ingediend.

De **voorzitter** : Normaal doen de diensten dat, mijnheer Anthuenis, maar ze hebben geoordeeld dat uw vraag een aantal andere aspecten bevatte en veel uitgebreider was dan de specifieke vraag van mevrouw Pieters. Vandaar dat ook vandaag uw vraag is geagendeerd. U kunt uw vraag stellen, maar u was zojuist bezig een VLD-positie te verdedigen. Ik nodig u dus uit uw vraag te stellen. De minister zal erop antwoorden en vervolgens hebt u recht op een repliek. Nu waren we in een eigenaardige procedure verzeild.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, als men een mondelinge vraag stelt in de plenaire vergadering, mag zij niet meer dan drie lijnen omvatten. Mocht ik mijn vraag in de commissie hebben gesteld, dan had ik ze uitvoeriger kunnen formuleren.

De **voorzitter** : Niet zoveel uitvoeriger, maar u had het recht, mevrouw Pieters.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Inhoudelijk komt het op hetzelfde neer.

De **voorzitter** : Er waren echter nuances.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik heb een opmerking over de werkzaamheden. Vorige week is identiek hetzelfde gebeurd met de heer Van den Eynde en mijzelf. De heer Van den Eynde had donderdag gevraagd of hij zich mocht aansluiten bij mijn vraag. De heer Anthuenis had zich dus inderdaad ook kunnen aansluiten. Als men de lijst van de mondelinge vragen consulteert, kan men dat merken. Men kan uiteraard niet

Jef Valkeniers

altijd aanwezig zijn. Eigenlijk zou de voorzitter van de Kamer zelf de vragen moeten selecteren, zoals dat vroeger altijd gebeurde. Als de heer Anthuenis de eerste was om een vraag te stellen in de commissie, had men de vraag van mevrouw Pieters moeten weigeren. Dat is de procedure die dient te worden gevolgd.

Mijnheer de minister, tussen vorige donderdag en vandaag zijn vijf dagen verlopen. Misschien zijn er nieuwe feiten die u naar voren wilt brengen. Dat lijkt mij veel belangrijker dan deze discussie.

De **voorzitter** : Het is inderdaad aan de heer Anthuenis om de vraag te stellen. Wat de procedure betreft wil ik duidelijk zijn. Deze vraag werd eerder gesteld in de commissie. Mevrouw Pieters heeft ze in de plenaire vergadering gesteld. Volgens de reglementaire procedure wordt deze vraag dan toegevoegd en heeft de eerste vraag - dus de vraag van de heer Anthuenis - voorrang in de plenaire vergadering. De voorzitter van de Kamer heeft echter geoordeeld dat het vragen van een andere orde betrof. Mijnheer Anthuenis, vandaar dat u het recht hebt om uw vraag te stellen. Als u ze terugtrekt, hebt u echter niet het recht om commentaar te leveren.

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, samengevat, de VLD is ook bezorgd over het budget van de ziekteverzekering. Mijnheer de minister, mijn concrete vraag is of er tussen donderdag en vandaag nieuwe elementen zijn waardoor u uw antwoord beter kunt staven. Ik wil helemaal niet moeilijk doen.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer Anthuenis, als dat de vraag is, dan is het antwoord neen. Er zijn geen nieuwe elementen die mij in staat stellen om mijn antwoord beter te staven. Ik heb een uitgebreid en grondig antwoord op de vele vragen van de heer Anthuenis gegeven.

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Ik zal enkele concrete vragen stellen. Mijnheer de minister, ten eerste, welke redenen geeft het RIZIV als verklaring voor de forse stijging van de uitgaven in de ziekteverzekering gedurende de eerste drie maanden van dit jaar ? Ten tweede, het jaar 1999 werd afgesloten met een tekort van 7,5 miljard frank. De cijfers van 2000 zijn gebaseerd op de cijfers van 1999. Dat betekent dat het tekort van 1999 ook gevolgen heeft voor de begroting van het jaar 2000. Voorziet u in besparingsmaatregelen teneinde te voorkomen dat het tekort van 7,5 miljard frank in 1999 wordt herhaald in 2000 ?

Ten derde, bij de vorige Programmawet hebt u in een aantal procedures voorzien teneinde onmiddellijk in te grijpen bij een dreigend tekort in de begroting. Wanneer zult u deze procedures aanwenden ? De wetgeving op de ziekteverzekering voorziet in de mogelijkheid om op

basis van het knipperlichtenbesluit bij de commissie voor de Begrotingscontrole correctiemaatregelen te vragen voor de overeenkomstencommissies waar een dreigende significante overschrijding bestaat.

- Voorzitter : de heer **Jean-Marc Delizée**

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, uitgaande van de vaststelling dat in 1999 de uitgaven in de ziekteverzekering 7 miljard 432 miljoen frank hoger lagen dan de vastgestelde globale begrotingsdoelstelling, moet inderdaad rekening worden gehouden met het feit dat, bij een ongewijzigd beleid, ook in 2000 een overschrijding te verwachten is.

Op het ogenblik dat de globale begrotingsdoelstelling voor 2000 werd vastgelegd, werd er nochtans reeds van uitgegaan dat men in 1999 een overschrijding zou kennen van iets meer dan 5 miljard frank, die derhalve reeds verdisconteerd is in de begrotingsdoelstelling van 2000. Deze bijkomende overschrijding werd pas laat bekend, met name in april, ter gelegenheid van de boeking van de facturen van de maand december 1999. Tijdens de laatste maand van vorig jaar werd een recordbedrag aan facturen geboekt ter waarde van 60 miljard frank. Dit was in december 1998 slechts 46 miljard frank.

Ik gaf aan de verzekeringsinstellingen inderdaad 14 dagen meer tijd om hun achterstand in de boeking van de facturen weg te werken, teneinde doorschuivingen naar het volgend jaar te beperken en om een concreet zicht te krijgen op de ontwikkeling van de uitgaven in 1999.

Of de overschrijding in 2000 bij een ongewijzigd beleid zich zal beperken tot de bijkomende 2,4 miljard frank, dient te worden betwijfeld. De diensten van het RIZIV zijn momenteel belast met de ramingen voor de periode 2001 tot 2003 en bij die gelegenheid zullen zij ook geactualiseerde ramingen verrichten voor 2000. De resultaten ervan zullen binnen enkele dagen bekend zijn.

Inmiddels werden de eerste gegevens bekend over de evolutie van de thesorieuitgaven gedurende het eerste trimester van 2000. Zij vertonen een stijging met 7,88% ten opzichte van de uitgaven tijdens dezelfde periode van 1999, zodat het zeker nodig is de verdere evolutie op de voet te volgen. De vraag is uiteraard in hoeverre de evolutie van de thesorie op het eerste trimester een goede indicatie is voor de jaarevolutie van de geboekte uitgaven. In 1999 stegen de thesorieuitgaven tijdens het eerste trimester met 7,44%, terwijl de geboekte jaaruitgaven met 6,32% toenamen. Dit klein procentueel verschil houdt een bedrag in van 5 miljard frank.

Net zoals ik antwoordde op de vraag van mevrouw Pieters, herhaal ik dat met dergelijke informatie omzichtig moet worden omgesprongen wil men precieze cijfergegevens voorleggen.

Frank Vandenbroucke

Er zijn argumenten om er vanuit te gaan dat de groei op jaarbasis lager zal liggen dan de groei tijdens de eerste maanden van het jaar. Om te beginnen wordt bij de uitgaven van het eerste trimester nauwelijks of geen effect gevoeld van de besparingsmaatregelen; een aantal ervan zijn niet vanaf het begin van het jaar van toepassing, terwijl andere, zoals de bijkomende heffing op het zakencijfer van de farmaceutische ondernemingen, pas in de tweede helft van het jaar worden uitgevoerd. Daarnaast is het zo dat de uitgaven tijdens de eerste maanden van 2000 bijkomstig werden belast met de effecten van de griep epidemie die zich in de loop van de laatste maanden van 1999 en de eerste maand van 2000 heeft gemanifesteerd en waarvan de meeruitgaven thans worden geboekt. Zij zullen aantoonbaar zijn in de geboekte uitgaven van het eerste trimester, die in juni worden bekendgemaakt.

Indien de volgende dagen zou blijken dat voor 2000 een belangrijke overschrijding te verwachten is, dan zullen de wettelijke instrumenten in werking moeten treden die deze overschrijding moeten inperken. In dat verband verwijs ik naar de correctiemogelijkheden die volgen uit de toepassing van het knipperlichtenbesluit. De mogelijkheid van een automatische en onmiddellijk toepasselijke vermindering van honoraria, prijzen en vergoedingen zoals deze werd ingevoerd in artikel 5 van de wet van 24 december 1999 en waarbij de algemene raad zich uitsprekt over de ambtshalve uit te voeren aanpassingen, zal voor de meeste sectoren pas volgens jaar van toepassing zijn, aangezien heel wat sectoren met twee-jaren-overeenkomsten voor 2000 geen nieuwe overeenkomst hebben gesloten.

- Voorzitter : de heer **Joos Wauters**

Ook het huidige knipperlichtenbesluit laat toe dat, als de betrokken akkoorden- en overeenkomstencommissies hun verantwoordelijkheid niet opnemen, de Ministerraad een beslissing kan nemen. Ik zal er bijgevolg over waken dat de noodzakelijke verminderingen zullen worden doorgevoerd. Trouwens, op de Ministerraad van vorige vrijdag heb ik reeds in die zin gereageerd in verband met de thuisverpleging. In dat verband reken ik trouwens op de volle steun van alle commissieleden. Mevrouw Pieters zei haar steun al toe.

Ik ga ervan uit dat een groot gedeelte van de meeruitgaven zal zijn gesitueerd in de geneesmiddelensector, enerzijds omdat de aangekondigde besparingen die de begroting van 1999 in evenwicht hadden moeten houden slechts in geringe mate werden totstandgebracht waardoor het bijkomend tekort van 1999 volledig in deze sector is terug te vinden en anderzijds, omdat de besparingen voor dit jaar ten gevolge van praktische problemen bij de uitvoering slechts met vertraging in werking kunnen treden. In de mate dat de vooropgestelde besparingen niet volledig zouden worden gehaald, zal worden gebruikgemaakt van de mogelijkheid die in artikel 191,

15° ter, van de ZIV-wet, via artikel 13 van de programmawet van december werd ingevoerd. Hierdoor kan een bijkomende heffing van 2% van de omzet op de Belgische geneesmiddelenmarkt worden gerealiseerd. In dat geval zal de opbrengst van deze heffing een compensatie vormen voor de overschrijding van de uitgaven, waardoor deze overschrijding bij de afsluiting van de rekeningen derhalve zal verminderen.

Een reeks vooropgestelde besparingsmaatregelen in de geneesmiddelensector zijn slechts kortetermijningrepen. Zij moeten zo vlug mogelijk plaats maken voor structurele maatregelen. Hiervoor verwijs ik in de eerste plaats naar de inspanningen die ik lever ter promotie van het rationeel voorschrijfgedrag. Ik maak daarbij gebruik van de nieuwe gegevensbanken, zoals Farmanet en MKGMFG. Ik heb gisteren nog zeer concrete initiatieven voorgesteld naar aanleiding van een presentatie van de MKGMFG-gegevens, die werkelijk zeer grote dispariteiten in medische praktijk vertonen. Die politiek zal slechts op langere termijn vruchten afwerpen. Op iets kortere termijn wil ik de uitgaven in de geneesmiddelensector envelopperen. Als het budget op een adequate wijze wordt vastgelegd - rekening houdend met de effectiviteit van het geneesmiddel, doelmatig gebruik, verantwoorde prijsstelling en noodzakelijke sociale bescherming - kan er een gedeeltelijke of gehele overschrijding ten laste van de farmaceutische bedrijven worden gelegd, naast de verantwoordelijkheden die bestaan ten aanzien van verzekeringsinstellingen en voorschrijvers. Ik heb daarvoor in de vorige programmawet al een principieel instrumentarium van het parlement verkregen. Ik ben dit nu aan het concretiseren.

Ik meen trouwens dat we in de toekomst meer en meer zullen moeten werken met budgetten die in een meerjarenperspectief worden opgesteld, die de financiering van de nieuwe behoeften verrekenen en waarop regels van een gedeelde financiële verantwoordelijkheid worden toegepast. Ik heb aan de sector een ranglijst van prioritaire behoeften gevraagd voor een periode van drie jaar. Op deze basis kunnen de budgetten voor de volgende jaren worden vastgelegd.

Mijnheer Anthuenis en mevrouw Pieters, ik denk dat we een onderscheid moeten maken met sectoren waarin we eigenlijk over de mechanismen beschikken. Ze worden door de laatste programmawet nog wat beter op punt gesteld. We kunnen echter nog niet alles verwezenlijken wat we principieel als instrumentarium hebben. In alle sectoren, behalve de geneesmiddelensector, hebben we de mechanismen. Ik kan daar ingrijpen. In de geneesmiddelensector beschik ik niet over goede mechanismen. We zijn daar werkelijk met een groot probleem geconfronteerd. We moeten dat niet wegsteken. We moeten dringend doorwerken aan het op punt stellen van die mechanismen. Sommige daarvan werken traag. Zij werken via het gedrag. Daar ben ik mee bezig. Ik heb

Frank Vandenbroucke

verkregen dat de opgelegde kalender aan het RIZIV en aan Volksgezondheid met betrekking tot de databanken, wordt gerespecteerd. Andere maatregelen veronderstellen een heel ander budgettair beheersingsmechanisme, met name een gesloten budget per therapeutische klasse. Daar ben ik mee bezig. Ik hoop dat dit de komende jaren een fundamenteel andere aanpak zal mogelijk maken.

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Mijnheer de minister, in het begin van het jaar was de groei inderdaad veel hoger, maar dat was vorig jaar ook zo. Bij een ongewijzigd beleid zullen we waarschijnlijk weer op een aanzienlijk tekort afstevenen. We zijn verheugd dat de minister daar iets aan wilt veranderen. Hij wilt de wettelijke instrumenten in werking doen treden. Met de meerderheid van de besparingsvoorstellen tracht men inderdaad wat brandjes te blussen. We moeten een structurele oplossing op lange termijn zoeken. De minister heeft daarbij de steun van de VLD en naar ik heb begrepen ook van mevrouw Pieters.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de pensioenrechten voor mandaten in het onderwijs" (nr. 1795)

Question orale de M. Servais Verherstraeten au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les droits à la pension découlant de mandats exercés dans l'enseignement" (n° 1795)

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, krachtens decretale bepalingen van 1994 kunnen directiefuncties in het onderwijs bij mandaat worden toegekend. Men kan hierbij zowel beroep doen op internen als externen. Deze laatste krijgen een contract van bepaalde duur, de anderen blijven hun vaste benoeming behouden en krijgen een mandaat van beperkte duur toegewezen. In dit geval ontvangt men een wedde en een belangrijke mandaatvergoeding. Deze vergoeding komt niet in aanmerking voor de vaststelling van de gemiddelde wedde en voor de berekening van het pensioen. Dit geldt voor directiefuncties, voor departementshoofden en voor bibliothecarissen. De problematiek van deze niet onbelangrijke mandaatvergoedingen en de consequentie dat ze niet bij de pensioenberekening kunnen worden meegeteld, kan worden opgelost bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Mijnheer de minister, bent u van plan een dergelijk koninklijk besluit uit te vaardigen ? Ik heb vernomen dat u de Vlaamse minister van Onderwijs terzake reeds hebt gecontacteerd. Op dit punt trap ik wellicht een open deur in. Wanneer zult u het koninklijk besluit nemen ? Het gaat niet over een massa gevallen. Sommige mensen op wie deze regel van toepassing is, zijn reeds met pensioen gegaan. Bent u van plan uw maatregel met retroactiviteit toe te passen of alleen voor de toekomst zodat de mensen met pensioen niet kunnen genieten van de wegwerking van de lacune in de wetgeving ?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, artikel 8 van de wet van 21 juli 1844 bepaalt dat mandaten van vergelijkbare aard met een vaste benoeming kunnen worden gelijkgesteld en dat de lijst van weddebijslagen die in aanmerking komen voor de berekening van het pensioen, kan worden aangevuld. De mandaten van algemeen directeur, van departementshoofd en van bibliothecaris bepaald in de artikelen 108 tot en met 110 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap kunnen beschouwd worden als mandaten van vergelijkbare aard zoals bepaald in artikel 8, paragraaf 1 derde lid van de wet van 21 juli 1844. Ze zullen worden opgenomen in het eerstvolgende besluit dat in uitvoering van dit artikel zal worden genomen. U bent goed ingelicht.

De mandaatvergoedingen toegekend aan de algemeen directeur, het departementshoofd en de bibliothecaris van een hoge school zullen door hetzelfde besluit worden toegevoegd aan de lijst van weddebijslagen die in aanmerking worden genomen voor de vaststelling van de referentiewedde waarop het pensioen berekend wordt. Een aantal mandaten uit andere sectoren van het openbaar ambt kunnen eveneens worden beschouwd als een ambt van vergelijkbare aard met de mandaten bedoeld in voormeld artikel 8, paragraaf 1, derde lid van de wet van 21 juli 1844. Een aantal andere weddebijslagen dienen eveneens in aanmerking te worden genomen bij de pensioenberekening. Al deze mandaten en weddebijslagen zullen worden opgenomen in een koninklijk besluit. Het is de bedoeling dit koninklijk besluit te nemen voor het einde van dit jaar. Aan het besluit zal terugwerkende kracht worden verleend. Ik vestig uw aandacht erop dat in de onmiddellijke toekomst nog geen pensioenen toegekend zullen worden waarbij rekening moet worden gehouden met de in voormeld koninklijk besluit op te nemen nieuwe mandaten en weddebijslagen.

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Greta D'Hondt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het Zilverfonds" (nr. 1824)

Question orale de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le fonds de vieillissement" (n° 1824)

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 5 april jongstleden heb ik in deze commissie een vraag gesteld over de wenselijkheid van de opbouw van een demografische reserve met het oog op de vergrijzing van de bevolking. Zelfs al waren we het niet helemaal eens over de noodzaak ervan, toch vond ik het een zeer interessant debat, voor zover dit in het kader van een vraag mogelijk was.

Mijnheer de minister, ik ging alvast met u akkoord dat in een debat over de vergrijzing niet alleen het probleem van de betaalbaarheid van de pensioenen aan bod moet komen, maar ook dat van de gezondheidszorgen en van de nieuwe vormen van arbeid en aan arbeid gelijkgestelde periodes en de gevolgen daarvan op de inkomsten en uitgaven van de sociale zekerheid en in het bijzonder de pensioenen. Ik meen, net zoals u, dat een versnelde afbouw van de overheidsschuld de beste waarborg is voor de betaalbaarheid van de pensioenen. Naar mijn oordeel kunnen de meerinkomsten als gevolg van de betere conjunctuur nu reeds worden gebruikt om naast de versnelde schuldafbouw een aanvang te nemen met het aanleggen van een demografische reserve. Ik vond uw aankondiging dat u in november in de commissie voor de Sociale Zaken een debat daaromtrent zult voeren en dat u tot dan dit thema grondig wenst voor te bereiden, zeer lovenswaardig.

Zopas echter heeft minister Vande Lanotte de idee van de oprichting van het Zilverfonds gelanceerd, idee waarin ik mij - gezien onze tussenkomst op 5 april - kan in terugvinden. Gezien uw eerder afwijzende houding op 5 april ten overstaan van de oprichting van een "fonds" en de recente lancering van het Zilverfonds door minister Vande Lanotte, vraag ik mij af waar we nu staan. Op deze wijze wordt geen goed parlementair werk geleverd. Als de eerste minister in plenaire vergadering meent er nog een sneer te moeten aan toevoegen door te beweren dat de CVP het ritme niet kan volgen, dan wil ik wel opmerken en doen vaststellen dat ik als CVP'er als eerste en dus vóór minister Vande Lanotte de idee van de vorming van een "fonds" gelanceerd heb. Bovendien lees ik in de pers dat de heer De Gucht pleit voor de opbouw van pensioenreserves op individuele rekeningen, maar dan zitten we in een heel ander debat. Toen we het hadden over de opbouw van een demografische reserve, hadden we het niet over de zoveelste pijler van de sociale zekerheid, maar over de betaalbaarheid van de pensioe-

nen wanneer wij met de "opa-boom" de gevolgen van een aantal keuzes voor onder andere nieuwe vormen van arbeid om gezin en werk beter te combineren, zullen worden geconfronteerd.

Het debat wordt er niet helderder op. Mijnheer de minister, graag zou ik willen weten of de regering heeft beraadslaagd over de oprichting van een Zilverfonds en of de aanleg van een demografische reserve in baar geld of schuldpapieren of staatsobligaties - waaraan de heer Vande Lanotte en ikzelf de voorkeur geven - wordt gecombineerd met een versnelde schuldafbouw, zoals u op 5 april in commissie hebt gesuggereerd. Of is de idee van het Zilverfonds opnieuw de allerindividueelste expressie van de allerindividueelste emotie, hoe interessant ze ook is ?

Mijnheer de minister, kunt u in de commissie voor de Sociale Zaken over de demografische reserve een debat aangaan vooraleer hierover een definitieve regeringsbeslissing zal vallen ? Zal dit binnen de vooropgestelde timing van oktober of november blijven ? Kan, gezien de actualiteit van dit thema, dit debat vroeger worden gehouden, zij het dat er dan misschien nog geen concreet ontwerp op tafel kan worden gelegd ? Wat is uw houding als minister, bevoegd voor de pensioenen, over het voorstel van het Zilverfonds ? Kunt u iets genuanceerder en meer onderbouwd uw mening te kennen geven dan in uw reactie in de plenaire vergadering van vorige week donderdag ?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, tijdens een vorige discussie heb ik in zeer algemene termen gesproken en heb ik mij niet echt uitgesproken over modaliteiten en technieken. U hebt toen duidelijk gepleit voor de demografische reserve. Ik heb er positief noch negatief op gereageerd. Ik heb gezegd dat wij er later nog op zouden terugkomen.

Mijn houding is heel duidelijk en houdt rekening met het regeerakkoord. De wettelijke pensioenen zijn het fundament van de zekerheid die de mensen in onze samenleving hebben dat ze later een fatsoenlijk pensioen zullen krijgen. Het is ook de prioriteit van de regering. Men garandeert de betaalbaarheid van het wettelijke pensioenstelsel door de schuld af te bouwen, alsook door een voldoende hoge activiteitsgraad in de samenleving. Ik denk dat u het ermee eens zult zijn dat inzake de afbouw van de schuld inderdaad een heel belangrijke weg werd afgelegd, mede door de inspanning van de vorige regering. Wij zitten met een omgekeerd sneeuwbaaleffect dat blijft spelen, ook omdat de regering zich inschrijft in het stabiliteitsprogramma dat in december 1998 voor de Europese Unie werd opgesteld. Wij krijgen ruimte op het budget.

De uitdaging is om met die ruimte een goed beleid te voeren, maar ook om de vergrijzing te financieren. Dit zal vanaf 2010 vele miljarden kosten, niet alleen bij de

Frank Vandenbroucke

pensioenstelsels, maar ook voor de gezondheidszorg. Ik wil dit punt scherp onderstrepen omdat het volgens mij in het debat wordt veronachtzaamd.

Het is geen geheim dat de budgettaire ruimte reeds aanwezig zal zijn voordat de vergrijzing zal wegen op het budget. Er is een tijdsverschil. Ik ben persoonlijk geëvalueerd in de onmiddellijke reactie op dat probleem. Als men heel rationeel en afstandelijk reageert, kan men inderdaad beamen dat door de schuld te verminderen er ruimte vrijkomt om die vergrijzing later te financieren. Ik werd meer op mijn hoede naarmate een aantal voorspellingen het licht begonnen te zien. Zo was er de zeer rooskleurige voorspelling van het Planbureau over de budgettaire ruimte die de volgende tien jaar zou vrijkomen. Dergelijke voorspellingen doen natuurlijk de appetijt zeer stijgen. Er is volgens mij inderdaad een mechanisme nodig om ons allen - regering, parlement, sociale partners, actiegroepen - meer discipline bij te brengen over het verdere afbouwen van de schuld en het reserveren van de ruimte die aldus vrijkomt, onder meer voor de garantie dat volwaardige pensioenen zullen worden uitbetaald.

Met het Zilverfonds krijgt dit idee concreet gestalte. Ik had mij inderdaad voorgenomen nog meer tijd te nemen vooraleer dergelijke concrete voorstellen aan te bieden, want ik ga ervan uit dat het een deel is van een fundamenteel debat over de grote prioriteiten dat in de regering de komende jaren zal worden gevoerd.

Naarmate we geconfronteerd werden met de recente prognoses van het Planbureau en de uitermate verleidelijke impact daarvan op de besluitvorming, dachten we dat het nuttig was om misschien nu al dit concrete voorstel te doen, zij het bij monde van de minister van Begroting.

De regering heeft de implementatie van dat voorstel nog niet besproken. Ik ga ervan uit dat de regering dit heel concreet moet bespreken en dat dit daarna ook in het parlement moet gebeuren. Ik ga er overigens van uit dat ook de sociale partners daarbij moeten worden betrokken. Ik zal die vraag aan de sociale partners ook stellen. Zij moeten over deze ideeën ook hun advies geven. De regering heeft morgen een ontmoeting met de partners en zij zal die vraag voorleggen omdat de sociale partners ook daarin een rol te spelen hebben.

Mevrouw **Greta D'Hondt (CVP)** : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. De geesten evolueren. De prognoses van het Planbureau zijn zeer positief en laat ons hopen dat zij bewaarheid worden. Als wij voldoende belang hechten aan de betaalbaarheid van de vergrijzing - en ik ben het met u eens dat het hier niet alleen gaat over het wettelijk pensioen, maar ook over de gezondheidszorg en enkele kleinere aanverwante taken - kunnen wij elkaar behoeden voor het op korte

termijn opsouperen. Er zijn nu wellicht meevallers die binnen een aantal jaren misschien niet meer zo sterk aanwezig zijn. Het zou politiek betreurenswaardig zijn mochten we de ruimte alleen voor een kortetermijn-politiek gebruiken.

Ik noteer dat deze zaak nog niet besproken is op de Ministerraad. Ik houd er de minister van Pensioenen en Sociale Zaken wel aan dat hij, zoals hij beloofd had in zijn timing naar oktober-november, of versneld, het parlement en de commissie voor Sociale Zaken zal betrekken in een bespreking van eventueel een wetsontwerp. Als wij weten dat wij op een redelijke termijn bij de besprekingen betrokken worden, kunnen we de volgende weken en maanden een inflatie van vragen en interpellaties rond dit onderwerp, dat de bevolking terecht bezighoudt, voorkomen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Jan Peeters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de werking van het bijzonder solidariteitsfonds" (nr. 1828)

Question orale de M. Jan Peeters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le fonctionnement du Fonds spécial de solidarité" (n° 1828)

De heer **Jan Peeters (SP)** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het bijzonder solidariteitsfonds functioneert in de praktijk voor de terugbetaling van prestaties die niet direct in de RIZIV-nomenclatuur voorzien worden. Deze prestaties zijn meestal van zeldzame aard en heel duur. Het bestaan van een bijzonder solidariteitsfonds wordt steeds meer bekend bij de bevolking, onder meer via de ziekenfondsen. Er zijn nog altijd veel problemen bij de snelheid van terugbetaling en beslissingsprocedures. Dit dwingt mensen om zeer belangrijke sommen te pre-financieren.

U hebt vroeger al aangekondigd dat u van plan was om de procedures voor het bijzonder solidariteitsfonds te versnellen en te vereenvoudigen om de terugbetaling vlotter te laten verlopen. Twee weken geleden hebben we in de media gezien dat men binnen het RIZIV een aantal beslissingen zou nemen om die procedure te versnellen.

Mijn vragen zijn zeer kort. Wat is de stand van zaken over die vernieuwde procedure van het bijzonder solidariteitsfonds? Op welke manier zullen de aanvraag-, de behandelings- en uitbetalingsprocedures versneld wor-

Jan Peeters

den ? Wordt er ook een mogelijkheid voorzien om in een soort van derdebetalerssysteem de prestaties rechtstreeks te vergoeden aan de verstrekker zonder belangrijke pre-financiering te moeten blijven opleggen aan de patiënten ?

Mijnheer de minister, ik heb nog één fundamentele vraag. Wij hebben reeds enige ervaring met het bijzonder solidariteitsfonds en het soort prestaties dat zij geregeld terugbetalen. Wordt het geen tijd om een aantal van deze prestaties naar de gewone nomenclatuur over te hevelen en ze terugbetaalbaar te maken binnen de verplichte ziekteverzekering ?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, zoals de heer Peeters terecht heeft opgemerkt werd het bijzonder solidariteitsfonds gecreëerd om vergoedingen toe te kennen voor dure interventies voor zeldzame afwijkingen. Het fonds mag niet worden aangewend om terugbetalingen te bekomen voor zaken die door de gewone nomenclatuur niet of te weinig worden terugbetaald. Het bijzonder solidariteitsfonds moet beperkt blijven tot vergoedingen van dure prestaties voor zeldzame aandoeningen. Deze verstrekkingen moeten levensnoodzakelijk zijn en een bewezen wetenschappelijk nut hebben. Ik stelde ook vast dat de procedures voor het bekomen van een vergoeding enorm lang duren en de patiënten de behandelingen vaak moeten prefinancieren.

Een eerste stap naar modernisering is gerealiseerd door de beslissingsbevoegdheid van het college van geneesheren-directeuren te delegeren naar een lid van het college. Dat koninklijk besluit is intussen gepubliceerd. Vervolgens zijn in de Programmawet van 31 december 1999 twee bepalingen opgenomen in verband met het bijzonder solidariteitsfonds.

Ten eerste kan het college een lijst opmaken van prestaties voor de verzorging van zeldzame en chronische aandoeningen waarvoor een positieve beslissing is genomen. Wanneer de adviserende geneesheer van een ziekenfonds geconfronteerd wordt met een identieke aanvraag kan deze adviserende geneesheer zelf een beslissing nemen.

Ten tweede werd de indicatiestelling voor de vergoeding verruimd. Het wordt nu mogelijk om prestaties die in de gewone nomenclatuur voorkomen, maar door een bepaalde toepassingsregel niet kunnen worden vergoed, in overweging te nemen voor vergoeding door het bijzonder solidariteitsfonds. De appreciatiebevoegdheid blijft bij het college van geneesheren-directeuren.

Recent heb ik een ontwerp van koninklijk besluit voorgelegd aan het verzekeringscomité dat de procedures nog meer moet bespoedigen. Een aanvraag door de adviserende geneesheer van het ziekenfonds moet binnen de 30 dagen aan het RIZIV worden gezonden. Het ontwerp

voorziet in de uitwerking van de bepalingen in de programmawet in verband met de delegatie naar de adviserende geneesheer. Er wordt een dwingende voorschottenregeling door de ziekenfondsen ingevoerd. Tevens wordt de mogelijkheid gecreëerd om de vergoedingen rechtstreeks aan de verstrekker te laten toekennen zonder dat de patiënt moet prefinancieren.

De verruiming van de indicaties en de versnelling van de procedures zal wellicht hogere uitgaven met zich meebrengen. Ik heb daarom beslist om in 2000 een extra budget van 50 miljoen toe te kennen aan het bijzonder solidariteitsfonds. Hierdoor zal het fonds over een budget van ongeveer 270 miljoen BEF beschikken.

Mijnheer Peeters, u vroeg of sommige prestaties, die sinds enige tijd door het bijzonder solidariteitsfonds vergoed worden, niet eerder overgeheveld worden naar de gewone nomenclatuur. Dit is reeds in het verleden het geval geweest. Ik geef het voorbeeld van de coronaire stands die vroeger door het bijzonder solidariteitsfonds werden vergoed. Dit gebeurt nu door de gewone nomenclatuur. Wanneer een prestatie niet langer een uitzonderlijk karakter heeft, is het logisch dat deze naar de nomenclatuur overgeheveld worden mits de prestatie een bewezen wetenschappelijk nut heeft en de prijszetting wordt geëvalueerd.

Ik hoop hiermee een noodzakelijk overzicht te hebben gegeven van een aantal opeenvolgende stappen in het hervormingsproces van het bijzonder solidariteitsfonds. Ik denk dat ze samen voor een efficiëntere en sociaal meer verantwoorde behandeling zullen zorgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Greta D'Hondt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de vermindering van de werknemersbijdrage van sociale zekerheid voor de lage lonen" (nr. 1837)

Question orale de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la diminution des cotisations personnelles de sécurité sociale, afférentes aux bas salaires" (n° 1837)

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de tweede module inzake de verlaging van de persoonlijke bijdrage voor de sociale zekerheid voor degenen die moeten werken aan een laag loon is gepubliceerd op 28 april 2000. Het betreft hier een technische vraag. Volgens mijn informatie zouden in dit besluit betreffende de factor alfa en het maximum bedrag van de vermindering per kalenderjaar, nog een aantal aanvullingen worden aangebracht. Klopt dit, mijnheer de minister ? Er zou ook een interpretatie-

Greta D'Hondt

probleem zijn betreffende de eindejaarspremie. Er zou ook nog moeten worden bepaald dat de vermindering niet van toepassing is indien het nettoloon door een hogere bedrijfsvoorheffing kleiner wordt, dan het geval zou zijn geweest voor de vermindering van deze persoonlijke socialezekerheidsbijdrage. Is dit juist, mijnheer de minister ?

Ik vraag u dus gewoon te bevestigen dat dit correct is. Als dit correct zou zijn, wanneer zullen de wijzigingen dan gepubliceerd worden ?

Minister Frank Vandenbroucke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw D'Hondt, dit is een zeer technische vraag. Ten eerste, wat de aanpassing van de factor alfa betreft, heeft de Ministerraad vrijdag zijn goedkeuring verleend aan een ontwerp van technisch koninklijk besluit waardoor deze problematiek zal worden opgelost. De oplossing bestaat erin dat in het koninklijk besluit van 17 januari 2000 tot uitvoering van de wet van 20 december 1999 de concrete waarde van de factor alfa niet meer wordt vermeld. In plaats daarvan blijft de formule voor de berekening van alfa behouden en wordt vermeld dat alfa tot op de vierde cijfer na de komma wordt bepaald waarbij 0,00005 naar boven wordt afgerond.

Deze oplossing biedt een aantal voordelen. Door niet langer de concrete waarde van alfa op te nemen op te nemen in het koninklijk besluit maar enkel de berekeningsformule wordt voorkomen dat er telkens een nieuw koninklijk besluit moet verschijnen indien de waarden van de loongrenzen S0, S1 en S2 wijzigen.

Concreet zou dit bijvoorbeeld kunnen gebeuren naar aanleiding van een indexatie aangezien in artikel 2 van wet van 20 december 1999 is bepaald dat de loongrenzen zijn gekoppeld aan het indexcijfer op de consumptieprijzen. De afronding tot op het vierde cijfer na de komma heeft als voordeel dat de waarde van alfa en dus ook van de toepasselijke bijdragevermindering exacter kan worden bepaald. Daardoor ontstaat tevens volledige coherentie met de regeling inzake de structurele lastenvermindering. Deze nieuwe regeling zal ingaan vanaf 1 juli 2000.

Ten tweede, wat de jaargrens betreft, weet u dat de wet van 20 december 1999 de Koning niet de bevoegdheid geeft om het bedrag van de jaargrens aan te passen door een in de Ministerraad overleg koninklijk besluit. Deze aanpassing dient dus te gebeuren bij wet. We zullen daarover discussiëren bij de bespreking van de eerstvolgende programmawet. Dan zal dat aan de orde zijn.

Ten derde, het ontwerp van technisch koninklijk besluit waaraan de Ministerraad op 12 mei jongstleden zijn goedkeuring heeft verleend bevat eveneens een bepaling waardoor mogelijke interpretatieproblemen over het statuut van de eindejaarspremie bij de toepassing van de

wet van 20 december 1999 worden voorkomen. Kort samengevat komt de aanpassing erop neer dat de eindejaarspremies niet worden opgenomen bij de betaling van het bruto maandloon, de factor W. Indien het bedrag van de eindejaarspremie echter groter is dan het referteloon, de factor S of het theoretisch loon voor de fictieve volledige prestatie op basis waarvan het bedrag van de bijdragevermindering wordt berekend, dan wordt het verschil tussen eindejaarspremie en referteloon toegevoegd aan het referteloon van de betrokken maand. Dat klaart een cirkelredenering op die mogelijk kon ontstaan op basis van het huidige koninklijk besluit.

Wat uw laatste vraag betreft, heeft mijn administratie mij gesignaleerd dat voor een bepaald aantal deeltijdse werknemers men een refertemaandloon dat zich situeert in de buurt van de loongrens S2, momenteel 53 000 frank, zich de situatie kan voordoen dat het netto maandloon na toepassing van de maatregel enkele franken lager ligt dan voor de toepassing van de maatregel. Dat is natuurlijk niet de intentie. Dit heeft te maken met het feit dat de beperkte verhoging van het belastbaar maandloon van deze werknemers tot gevolg kan hebben dat een hogere schaal van de bedrijfsvoorheffing van toepassing wordt. Aangezien dit probleem zich in de praktijk slechts voor een heel beperkt aantal deeltijdse werknemers zal voordoen en aangezien het netto inkomen op jaarbasis wel zal stijgen, zij het beperkt, lijkt het mij niet opportuun om dienaangaande een nieuwe bepaling op te nemen in de wet.

Mevrouw **Greta D'Hondt (CVP)** : Mijnheer de minister, het gaat hier inderdaad om technische vragen. Voor degenen die dit moeten toepassen is het echter niet onbelangrijk om daar duidelijkheid over te krijgen. Ik dank u voor uw antwoord en verzoek u de eerste minister mee te delen dat het inderdaad op snelheid aankomt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Greta D'Hondt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de afspraken gemaakt op de "Top van Lissabon" inzake "sociaal Europa" (nr. 1839)

Question orale de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les accords conclus au "Sommet de Lisbonne" en matière "d'Europe sociale" (n° 1839)

Mevrouw **Greta D'Hondt (CVP)** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik vind dit een heel belangrijke zaak. Ik heb daarjuist gezegd dat twee van onze sociale parastatalen op Europees vlak een meer dan eervolle vermelding hebben gekregen. Dit toont het nut aan van bepaalde instrumenten in ons land, zoals onder andere de sociale boordtabellen.

Greta D'Hondt

Ik heb gelezen dat op de Europese Top in Lissabon afspraken werden gemaakt over het opstellen van sociale boordtabellen op Europees vlak. Op de Top werd beslist een aantal topambtenaren met deze taak te belasten. Voor ons land zou de heer Vandervorst, de administrateur-generaal van de RSZ, tot deze groep van topambtenaren behoren. Ook de sociale partners zouden bij deze werkzaamheden worden toegelaten. Daartoe zou binnen de Nationale Arbeidsraad een speciaal secretariaat worden opgericht.

Mijn eerste vraag is misschien retorisch. Ik hoop dat de informatie die terzake is verschenen ook klopt en dat op de Europese Top afspraken werden gemaakt over de opmaak van sociale boordtabellen.

Sociale boordtabellen zijn een Belgisch begrip. Ik zou graag vernemen, mijnheer de minister, of de inhoud van het instrument op Europees vlak overeenstemt met wat er in België op dat vlak bestaat. Wat bedoelt men Europees vlak met sociale boordtabellen? Waartoe zullen deze tabellen kunnen worden gehanteerd?

Werd in de schoot van de NAR een speciaal secretariaat opgericht om die werkgroep van topambtenaren te ondersteunen? Naast de sociale partners lijkt het mij ook vrij normaal dat het parlement zich interesseert in deze toch wel belangrijke sociale dimensie in Europa. Zal de commissie voor de Sociale Zaken van de Kamer de gelegenheid krijgen terzake informatie te ontvangen?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, mevrouw D'Hondt, u zult gemerkt hebben dat ik zelf de term boordtabellen nog nooit heb gebruikt. Ik meen immers dat het een goede vertaling is van de Franse en Engelse begrippen maar wij hebben in België iets heel specifiek in gedachten als we het hebben over boordtabellen. Volgens mij werd in Lissabon iets anders afgesproken.

In Lissabon werd afgesproken dat we stappen moeten zetten om de armoede uit te roeien. Het aantal mensen in de Unie dat onder de armoedegrens leeft, is onaanvaardbaar hoog. De meest in het oog springende wijze waarop dit moet gebeuren, is het opstellen van gemeenschappelijke normen - adequate doelen - inzake armoede en dit vóór het einde van het jaar.

Andere instrumenten die door de Raad worden voorgesteld om dit doel te bereiken, zijn de opstelling van nationale actieplannen inzake sociale insluiting en een initiatief van de Europese Commissie voor samenwerking op het gebied van die nationale actieplannen. Dit initiatief wordt verwacht tegen juni 2000.

Tenslotte, de Europese Raad wil een beter inzicht verwerven in de problematiek van de sociale uitsluiting door het uitwisselen tussen de lidstaten van ervaringen en goede praktijken. Het gemeenschappelijk bepalen van

doelstellingen en het uitwisselen van ervaringen veronderstelt het bestaan van gezamenlijk overeengekomen indicatoren. Ikzelf gebruik daarvoor de uitdrukking sociaal scorebord of sociale indicatoren.

U zou natuurlijk ook kunnen spreken over een sociale boordtabel.

Wat is de bedoeling? Een verzameling van gemeenschappelijke indicatoren krijgen op diverse sociale domeinen, maar dat moet men breed zien: het gaat over inkomen, maar ook over opleiding, onderwijs, gezondheid, huisvesting en werkgelegenheid. Wij moeten vergelijkbare indicatoren hebben en op die basis de organisatie van de uitwisseling van praktijken, maar ook het discussiëren over gemeenschappelijke doelstellingen vorm geven. Dat is niet eenvoudig, omdat er heel wat statistische problemen rijzen. Mijn pleidooi luidt dat de werkgroep hoge ambtenaren waarnaar u verwijst, eerst een overeenkomst tracht te vinden over financiële indicatoren: wat is financiële armoede en welke statistiek moet daarvoor worden gehanteerd? Vervolgens moeten wij een meer multidimensioneel scorebord krijgen met ook andere aspecten van uitsluiting. Ik denk dan aan het aantal mensen dat uitvalt in het onderwijs, hoeveel mensen leven in een gezin waar niemand werkt. Hoe het zit met sociale huisvesting enzovoort.

Wij vinden dit buitengewoon belangrijk. De Belgische regering heeft zeer sterk aangedrongen op het tot stand komen van gemeenschappelijke doelstellingen. Wij hebben daarvoor de uitdrukking armoedenorm gebruikt. De minister van Begroting en ikzelf vinden dit zeer belangrijk en wij hebben dus twee universitaire teams van de UIA aan het werk gezet om terzake voorstellen te doen die onze vertegenwoordiging in de werkgroep hoge ambtenaren kunnen stofferen. Ik heb ook twee topmensen in deze groep, de heer Vandervorst als effectieve en de directeur van de dienst Sociale Zekerheid van mijn ministerie als plaatsvervanger. Die mensen kunnen het voortouw nemen in deze groep. Zij hebben dat ook al gedaan. Tevens hebben zij al heel wat weerstand kunnen overbruggen vanwege hun Europese collega's, voor wie de idee van uitwisseling van ervaringen en opstellen van gemeenschappelijke indicatoren eigenlijk nieuw is.

Inzake het sociale overleg moet ik enigszins corrigeren wat in de pers verscheen over de opvolging van de werkzaamheden. Ik heb voorgesteld dat wij in de NAR enige logistiek zouden inbouwen om de opvolging door de sociale partners van wat onze mensen op Europees vlak voorstellen, te verzekeren. Met de NAR werd afgesproken dat het algemeen secretariaat van de NAR deze organisatie op zich zou nemen en dus niet een specifiek secretariaat. De NAR was heel gelukkig om de opvolging te mogen verzekeren van de werkzaamheden van deze high level group en de begeleiding van onze vertegenwoordigers door de sociale partners mogelijk te maken.

Frank Vandenbroucke

Concreet betekent dit dat men regelmatig de werkteksten die door de Europese voorzitter van de high level group worden opgesteld, zal toesturen aan de partners in de NAR, net als de verslagen van de vergadering, de voorbereidende nota's, non-papers enzovoort. De NAR kan dan zelf voor de verspreiding van deze informatie zorgen en kan desgewenst contact opnemen met de Belgische vertegenwoordigers in de groep om haar standpunten kenbaar te maken. Natuurlijk moeten die meespelen in wat wij daar op Europees niveau zeggen. Overigens zullen de Belgische vertegenwoordigers in de high level group op korte termijn de personen die de Europese dossiers volgen bij de NAR persoonlijk ontmoeten om de stand van zaken uiteen te zetten.

Terloops wil ik ook opmerken dat de intergouvernementele conferentie Lissabon die vorige week doorging in Brussel en een Belgische intergouvernementele conferentie is, ook beslist heeft om de partners van de NAR nauwer te betrekken bij de uitvoering van de maatregelen die door de top van Lissabon werden aangekondigd. Dat is echter een ander verhaal dan dit specifieke punt over de high level group.

Tot slot is er de betrokkenheid van het parlement. Indien de commissie het opportuun acht, denk ik dat zij een beetje hetzelfde kan doen. Wij kunnen eigenlijk de commissieleden regelmatig informeren over de werkzaamheden in de high level group. Misschien kunnen wij de Belgische vertegenwoordiger van de high level group met u in verbinding stellen.

Mijnheer de voorzitter, ik denk dat inderdaad moet worden nagedacht over de concrete uitwerking. Wat de heer Vandervorst elders in Europa gaat verdedigen is voor ons heel belangrijk en zou ook moeten kunnen worden besproken in deze commissie.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Het ging in de sociale boordtabellen over de normen inzake armoedebestrijding. De term was mij bekend. Ik gebruikte het woord sociale boordtabel omdat dit ook op die manier in de pers verschenen is, meer bepaald in een artikel van De Financieel Economische Tijd, waar men u citeert.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Ik denk niet dat ik dat gezegd heb, maar ik neem het u niet kwalijk.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Het doet er ook niet toe. Het gaat om de idee. In de uitleg die u geeft, namelijk omtrent het opstellen van gemeenschappelijke indicatoren enzovoort, vind ik inderdaad de invulling terug van de sociale boordtabel. Onze fractie is er voorstander van dat de commissie voor de Sociale Zaken regelmatig, zij het door u, dan wel door de heer Vandervorst, schriftelijk of bij gelegenheid in een gesprek geïnformeerd zou worden over de evolutie van de werkzaamheden van deze high level group.

De **voorzitter** : Ik neem mij inderdaad ook voor om dat op te volgen en u te informeren. De manier waarop we dit gaan doen, moet nog bekeken worden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Greta D'Hondt aan de minister van Justitie en aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de aanpassing van het bedrag van het loon dat niet vatbaar is voor overdracht of beslag" (nr. 1840)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)

Question orale de Mme Greta D'Hondt au ministre de la Justice et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'adaptation du montant de la rémunération non cessible ou non saisissable" (n° 1840)

(La réponse sera donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik stelde de vraag aan de beide ministers omdat het ontwerp ook tot de bevoegdheid behoorde van de minister van Justitie. De concrete vraag behoorde uiteraard tot uw bevoegdheid.

Ik zal er niet veel woorden aan verspillen, maar wij hebben de wet terzake in de Kamer unaniem goedgekeurd. Ook de Senaat heeft dit gedaan. De tekst is ook gepubliceerd.

Voor zover ons bekend, staat in artikel 2, 1°, b, dat de Koning bepaalt wat moet verstaan worden onder kind ten laste. Ik veronderstel dat u in deze de Koning vertegenwoordigt.

Mijnheer de minister, de vraag is of dit nog voorwerp dient uit te maken - ik meen van wel - van een nog uit te vaardigen koninklijk besluit ? Binnen welke timing zal dit gebeuren ? De uitvoering van deze toch niet onbelangrijke wet kan misschien problemen of complicaties voor de betrokken gezinnen met zich brengen, tenzij u mij zegt dat er geen koninklijk besluit meer zal moeten genomen worden - in tegenstelling tot wat artikel 2, 1, b zegt - hierbij refererend aan een bestaande regeling.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is niet gebruikelijk dat uitvoeringsbesluiten worden genomen vóór de wet, waarvan ze de uitvoering moeten zijn, is gepubliceerd in het Staatsblad, laat staan vóór de wet van kracht is geworden. Dat zou een flagrante miskening zijn van de parlementaire macht.

Frank Vandenbroucke

Het gaat hier over de wet van 24 maart 2000, tot wijziging van de artikelen 1409, 1409bis en 1411 van het Gerechtelijk Wetboek, waarin bepaald is dat de Koning moet bepalen wat dient te worden verstaan onder kind ten laste. Deze wet is pas op 4 mei 2000 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd en werd pas op 14 mei van kracht. Ik het meteen na de publicatie aan mijn administratie de opdracht gegeven om de nodige uitvoeringsbesluiten voor te bereiden.

Er zijn heel wat moeilijkheden inzake de uitvoering. Zij moeten worden opgelost bij de redactie van de tekst. Zo moet onder meer de definitie van kind ten laste van die aard zijn dat door alle partijen, zoals de gerechtsdeurwaarders, de werkgevers en de uitkeringsinstellingen van de sociale zekerheid kan worden geverifieerd of een persoon op wiens loon beslag moet worden gelegd, kinderen ten laste heeft. Indien men bijvoorbeeld refereert aan gegevens die in een bepaalde databank zijn opgeslagen of indien men de definitie zo moduleert dat ze alleen via bepaalde kanalen, bijvoorbeeld het rijksregister of de kruispuntbank, kan worden getoetst, moet worden nagegaan of deze databank wel door iedere belanghebbende kan worden geconsulteerd. Een gerechtsdeurwaarder heeft bijvoorbeeld geen toegang tot de kruispuntbank. Bovendien moet de omvang van het beslag meteen kunnen worden aangepast aan de wijzigingen van de gezinssituatie. Om die reden moeten de gegevens aan de hand waarvan wordt bepaald of er kinderen ten laste zijn, steeds actueel zijn. Ook hier zal de formulering van de definitie een belangrijke rol spelen. Zo is de feitelijke situatie onmiddellijk vast te stellen, bijvoorbeeld door een bezoek aan de woning, maar stemt

ze niet altijd overeen met de juridische toestand, terwijl omgekeerd juridisch correcte gegevens over databanken misschien niet altijd up-to-date zijn en misschien niet overeenstemmen met de feitelijke gegevens die toch juridisch relevant zijn.

Het kan dus niet de bedoeling zijn om een onwerkbare definitie te schrijven. Dat doet alleen maar meer onzekerheid op het terrein ontstaan. Niettemin streven wij ernaar om de ontwerp teksten tegen eind mei af te hebben. Daarna moet nog een advies worden gevraagd aan de Raad van State. Dat kan natuurlijk lang duren.

Wat uw laatste vraag betreft moet ik zeggen dat de minister van Sociale Zaken slechts zijdelings betrokken is bij dit initiatief. Hij moet met name een definitie geven aan een enkel element van de nieuwe wetgeving. Eigenlijk moet de minister van Justitie op uw derde vraag antwoorden.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik zal de derde vraag aan de minister van Justitie stellen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.38 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 12.38 heures.*